Cursor

16 nummer

7 december 1995 jaargang 38

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven

Opening auditorium in Braziliaanse stijl

Het optreden van de slagwerkgroep Escola de Samba Medicamento belooft een spetterende opening van het auditorium.
Foto: extern

door De Redactie

De TUE trakteert donderdag 14 december haar medewerkers en studenten op taart en muziek. Tussen 12.15 uur en 13.15 uur is er een groots spektakel in de hal van het auditorium. De TUE wil iedereen ervan doordringen dat het auditorium weer in volle glorie is hersteld. Vanaf 12.15 uur treedt de band Escola de Samba Medicamento op met hartverwarmende Braziliaanse muziek. Rond 12.45 uur draagt de projectgroep die zich heeft bezig gehouden met de renovatie van het auditorium, het gebouw op speciale, symbolische wijze over aan rector Jack van Lint. Leerlingen van de School voor Konsumptieve Beroepen delen honderden taartjes uit aan wie er maar in de buurt zijn. Medicamento speelt vervolgens nog tot ongeveer kwart over één door. De band werd vorig jaar opgericht door een aantal gerenommeerde slagwerkers en groeide uit tot een 15-koppige Batucada (slagwerkgroep). Het beweeglijke ensemble telt veel afgestudeerde slagwerkers van diverse conservatoria. Medicamento brengt eigen arrangementen op basis van traditioneel Afro-Braziliaanse stijlen. 'Medicamento is zoet, fel, schreeuwend, fluisterend en vrij, maar vooral héél dansbaar', zo zeggen de slagwerkers zelf.

Universiteiten gaan lot afgestudeerden beter volgen

door Frank Steenkamp HOP

De universiteiten gaan op een systematische manier gegevens verzamelen over het lot van afgestudeerden. Daarover is afgelopen week in VSNU-verband overeenstemming bereikt. Elke instelling kan zelf een bureau kiezen dat het onderzoek uitvoert, maar wel zal ieder zich vanwege de vergelijkbaarheid aan een vast stramien houden.
Vaste thema's in het onderzoek worden ondermeer het actuele werkloosheidspercentage en de 'baanzoekduur' van afgestudeerden, plus het niveau en de functie-eisen van hun eerste baan. Over die thema's is men het in grote lijnen wel eens, maar wat nauw luistert is de exacte vraagstelling. Over het stramien van het onderzoek moeten daarom de komende tijd nog precieze afspraken gemaakt worden in een technische werkgroep. Daarbij wil men ook tot een goede afstemming komen op de aanpak van andere onderzoeken, zoals de landelijke HBO-Monitor en de Enquête Beroepsbevolking van het CBS. Al met al wordt verwacht dat de eerste volledige meting - gelijktijdig bij alle universiteiten - pas in 1997 uitgevoerd kan worden. Vanuit diverse faculteiten wordt ook nu al onderzoek onder afgestudeerden gedaan, maar dat gebeurt zeer versnipperd en onvolledig. Wat er gemeten wordt, is bovendien niet onderling vergelijkbaar. Bij het onderzoeken van de werkloosheid onder afgestudeerden maakt het bijvoorbeeld heel veel uit of de enquête na zes maanden of na een jaar gehouden is; ook schijnbaar subtiele verschillen in vraagstelling of verwerking maken de resultaten volstrekt onvergelijkbaar. In het hbo is vijf jaar geleden voor dit soort problemen de simpelste oplossing gekozen: de meeste hogescholen doen mee aan de HBO-Monitor, een landelijke enquête die in handen ligt van één onderzoekbureau. Die beslissing viel makkelijk te nemen, omdat er nog niet veel hogescholen een eigen onderzoek hadden lopen. Bij de universiteiten was een dergelijke afspraak echter niet haalbaar. Diverse instellingen hebben eigen enquêtes lopen, of willen die laten uitvoeren door eigen onderzoekbureaus. Daarom is gekozen voor een 'decentrale' aanpak, waar bestaande initiatieven in kunnen passen. Naast de vaste kernvragen kan elke instelling bovendien vrijgelaten worden in het uitdiepen van eigen thema's.

Fakkeloptocht Amnesty

Amnesty International houdt vrijdag 8 december weer de jaarlijkse fakkeloptocht in het kader van de dag van de mensenrechten. Tijdens de fakkeloptocht worden vooral de negen mensen uit Nigeria herdacht, die op 10 november zijn opgehangen. Om 18.30 uur wordt er verzameld aan de centrumzijde van het station en kan men een fakkel kopen. De theatergroep Stentor speelt om 20.30 uur in de theaterzaal van Dynamo het stuk 'De Toren'. Zo rond 22.00 uur wordt de manifestatie afgesloten. Gedurende deze avond kan men brieven schrijven, petities tekenen en groeten- en actiekaarten sturen.

Deze week

3 ***Natuurkundestudent Evert Jan de Theije won enige tijd terug een prijsvraag van het European Space Agency. Vorige week mocht hij daarom zijn experiment daadwerkelijk uitvoeren.***

7 ***Het Virusfestival kende drie zeer geslaagde edities. De laatste twee jaar is het afgeketst, maar dit studiejaar gaat het bijna zeker weer door.***

9 ***CDA-kamerlid mr. Yvonne van Rooy zit nu ongeveer een half jaar in de Raad van Advies van Technische Bedrijfskunde. Hoe ziet zij haar taak daarin en hoe denkt ze over techniek?***

Op audiëntie bij de goedheiligman

Dat TUE-medewerkers een rijke kinderschare op de been kunnen brengen, was afgelopen zondag overduidelijk. Het Provisorium was voor deze gelegenheid omgetoverd tot de bisschoppelijke pleisterplaats van Sint Nicolaas en was tot de nok toe gevuld met opgewonden kinderen en hun ouders. De Sint hield audiëntie, zijn Pieten vermaakten de aanwezigen met acrobatische toeren en natuurlijk keerde niemand zonder presentje huiswaarts.
Foto: Bram Saeys

Mensen

Dinsdag 12 december om twee uur verdedigt **ir. Janine Herweijer** uit Eindhoven in de collegezaal van het paviljoen haar proefschrift 'The small-scale structure of turbulence'. Doel van dit onderzoek is het beter begrijpen van de kleinschalige structuren in turbulentie. Promotoren zijn prof.dr.ir. P. Schram (TUE) en prof.dr.ir. F. Nieuwstadt (TU Delft).
Herweijer (28) studeerde in 1991 aan de TU Delft af als natuurkundig ingenieur. Als onderzoeker in opleiding werkte zij in dienst van de stichting Fundamenteel Onderzoek der Materie (FOM) bij de vakgroep Transportfysica van de faculteit Technische Natuurkunde van de TUE aan dit promotie-onderzoek.

Ir. Ed Kaas uit Eindhoven verdedigt dinsdag 12 december zijn proefschrift 'Op weg naar optimaal ontwerpen'. De zitting is in de collegezaal van het paviljoen en begint om vier uur. In deze dissertatie staat het ontwerpen van werktuigkundige produkten centraal. Het gaat met name om de wijze waarop te werk wordt gegaan bij het ontwerpen, en om de wijze waarop gebruik wordt gemaakt van de (computer-gesteunde) hulpmiddelen die ter beschikking staan ter ondersteuning van het ontwerpproces. Promotoren zijn prof.dr.ir. M. Schouten en prof.ir. R. van der Hoorn. Kaas (52) studeerde in 1969 aan de TUE af als werktuigbouwkundig ingenieur. Hij werkt ruim 27 jaar bij de faculteit Werktuigbouwkunde van de TUE. De laatste tien jaar heeft hij met name onderzoek gedaan naar de toepassing van CAD-, CAD/CAM- en CAE-systemen bij het werktuigkundig ontwerpen, zowel in de onderwijs- als in de praktijksituatie.

Donderdag 14 december om twee uur verdedigt **ir. Minou Weerts** uit Eindhoven in de collegezaal van het paviljoen haar proefschrift 'Low pressure CVD of polycrystalline silicon: reaction kinetics and reactor modelling'. Om inzicht te verkrijgen in het complexe samenspel van gasfase- en oppervlakreacties tijdens de low-pressure chemical vapour deposition (LPCVD) van polykristallijn silicium, werd dit proces onderworpen aan een uitgebreid kinetisch onderzoek. De nadruk hierbij lag op de ontwikkeling van intrinsiek kinetische modellen. Promotoren zijn prof.dr.ir. G. Marin (TUE) en prof.dr. L. Giling (KU Nijmegen). Weerts (30) studeerde in 1989 aan de TUE af als scheikundig ingenieur. Het promotie-onderzoek voerde zij uit bij de vakgroep Chemische proceskunde van de faculteit Scheikundige Technologie. Vanaf begin dit jaar werkt zij bij het Centre for Manufacturing Technology (CFT) van Philips.

Ir. Hans den Boer uit Eindhoven verdedigt donderdag 14 december om vier uur in de collegezaal van het paviljoen zijn proefschrift 'Spectroscopic infrared ellipsometry: components, calibration and application'. Het hoofdthema van deze dissertatie is de ontwikkeling en toepassing van de spectroscopische ellipsometer - de combinatie van een Fouriertransformatie-spectrometer en een roterende analysator-ellipsometer. Spectroscopische infrarood-ellipsometrie is een veelbelovende diagnostiek bij het onderzoek aan grensvlakken en gelaagde systemen. Promotoren zijn prof.dr. F. de Hoog en prof.dr.ir. D. Schram. Den Boer (30) studeerde in 1989 aan de TUE af als natuurkundig ingenieur. Hij deed als onderzoeker in opleiding promotie-onderzoek bij de vakgroep Deeltjesfysica van de faculteit Technische Natuurkunde van de TUE.

Ruim 29 jaar was **ing. R. v.d. Velde** in dienst bij de faculteit Werktuigbouwkunde. Met ingang van 1 januari maakt hij gebruik van de vut-regeling. Ter gelegenheid hiervan wordt hem op woensdag 13 december vanaf 16.30 uur een receptie aangeboden in het gebouw van de PVOC. Collega's, vrienden en bekenden zijn van harte welkom.

Ruim 19 jaar was **N. Aarts** werkzaam bij de TUE, waarvan 15 jaar bij de faculteit Werktuigbouwkunde. Met ingang van 1 januari maakt hij gebruik van de vut-regeling. Ter gelegenheid hiervan wordt hem een receptie aangeboden op donderdag 14 december, vanaf 10.30 uur in W-hoog 1.15.

Vrijdag 15 december houdt **prof.dr. Frans Kruseman Aretz** zijn afscheidscollege. Om vier uur begint hij in afwijking van wat in de officiële aankondiging vermeld is, in de blauwe zaal van het auditorium met zijn rede, getiteld '33 jaar beoefening van de informatica'. Kruseman Aretz is sinds 1971 hoogleraar voor het vakgebied informatica aan de TUE. Hij heeft in april van dit jaar zijn werkzaamheden aan de TUE beëindigd. Het afscheidscollege begint om 16.00 uur. Aansluitend vindt een receptie plaats in de senaatszaal in het auditorium.

Centrale leeszaal open in weekends

Tijdens de tentamenperiode is de Centrale Leeszaal in de volgende weekends van 9.00 tot 23.00 uur geopend: 9 en 10 december en 16 en 17 december.

OPTUE-vergaderingen

Het OPTUE vergadert donderdag 7 december in de Van Trierzaal en woensdag 13 december in de Dorgelozaal van het bestuursgebouw. Op de agenda staan: de planningslijst, de begroting 1996, het tijdschema voor de verkiezingen TUE 1996 en de notitie inzake fitness-faciliteiten. Verder: arbo- en milieuzorgstructuur, de regeling vergoeding dienstreizen, verhuiskosten en kosten woon- werkverkeer, alsmede aanvulling IP. Ook worden de uitgangspunten ADV/Vakantie/Verlof en de in voorbereiding zijnde organisatieveranderingen besproken.

Nieuwjaarsbijeenkomst

Het college van bestuur nodigt de universitaire gemeenschap uit voor een nieuwjaarsbijeenkomst op de eerste werkdag van 1996 en wel op dinsdag 2 januari. Ook dit jaar zal er weer een videofilm vertoond worden, waarin teruggeblikt wordt op hoogtepunten van de universiteit uit het afgelopen jaar. Na de vertoning zal de rector een korte toespraak houden. Studenten en (oud)medewerkers zijn van harte welkom om 16.00 uur in de blauwe zaal van het auditorium. Aansluitend volgt er in de senaatszaal een receptie. Mochten er voor de bijeenkomst in de blauwe zaal meer belangstellenden blijken te zijn dan zitplaatsen, dan zal een en ander via een beeld- en geluidsverbinding ook te volgen zijn in collegezaal 3 van het auditorium. Informatie bij: Academische en Protocollaire Zaken, tst. 4676.

Nieuwe Matrix is uit

Het kwartaalblad Matrix is zojuist verschenen. In dit nummer onder meer aandacht voor TUE-stagiairs, de publieksmanifestatie en het onderzoek naar optische telecommunicatie. Ook de verbouwing van het auditorium wordt belicht. Matrix is verkrijgbaar bij In- en Externe Betrekkingen, HG 0.35.

SG-Aktueel

Maandag 11 december, 12.45 tot 13.30 uur, blauwe zaal, auditorium

Papieren vrede

Drie weken Dayton, wat heeft het opgeleverd? Een vredesakkoord voor wat eens Joegoslavië was. Maar ook een onduidelijk vervolg op een stuk geschiedenis dat al even onduidelijk was. Hoe ziet het akkoord er uit? Is het een haalbare vrede en wat zullen de rollen zijn van de NAVO, de VN en de Sovjet-Unie? Op deze vragen geeft Dick Leurdijk, buitenland-deskundige van het Instituut Clingendael, een antwoord.

Colofon

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven.

© 1995. Auteursrechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van boekdruk of welk medium dan ook zonder voorafgaande toestemming van de hoofdredacteur.

De redactie behoudt zich het recht voor om aangeboden artikelen, van welke aard dan ook, te wijzigen.

Redactie:
Fred Gaasendam *(hoofdredacteur)*, Han Konings *(eindredacteur)*, Désiree Meijers, Jan Ummels, Gerard Verhoogt

(Student)Medewerkers:
John Buitjes, Jannigje Gerritzen, Joris Prikken, Willem van Rossum, Maurice Schaeken, Siem Simonis, Moniek Stoffele, Richold van der Wal

Redactieraad:
Geert Jan Laan, prof.dr.ir. Harry Lintsen, drs. Maarten Pieterson, Mirte van de Pol, prof.dr. Frans Sluijter, mr.drs. Ben Donders *(secretaris)*

Ontwerp en lay-out:
Ben Mobach

Druk:
Drukkerij E.M. de Jong B.V.
Baarle Nassau

Advertenties:
Van der Meulen Promotions, Fivel 27, Postbus 413, 9200 AK, Drachten, Tel. 0512 - 520936, Fax 0512 - 517415
e-mail: vdm @ euronet.nl

Kopij:
Kopij moet op diskette een week voor de verschijningsdatum voor 15.00 uur in het bezit van de redactie zijn.

Redactie-adres:
Technische Universiteit Eindhoven, HG 1.19, postbus 513, 5600 MB, Eindhoven, Tel. 040 - 2472961/2473815; Hoofdredactie, HG 1.20, Tel. 040 - 2474441, Fax 040 - 2456033
e-mail: cursor @ cur.tue.nl
www:http://www.tue.nl/cgi-bin/cursor.pl

Open opinies:
Lezersbrieven worden alleen dan geplaatst als ze kort en zakelijk zijn. Alle kopij dient te zijn voorzien van de naam en telefoonnummer van de afzender.

Ruimtevaartexperiment in Boeing 707 met bijwerkingen

Het werd uiteindelijk niet Frankrijk maar het vliegveld Valkenburg. Natuurkundestudent Evert Jan de Theije zit er niet mee. Het belangrijkste was dat zijn ruimtevaartexperiment is uitgevoerd. Zijn experiment werd enkele maanden geleden bij een prijsvraag van het European Space Agency (ESA) bekroond. De prijsvraag werd gehouden in het kader van de Parabolic Flight Competition. De indieners van de winnende experimenten zouden bij de testen in het luchtruim boven Frankrijk aanwezig mogen zijn.

door Jan Ummels

De Theije blijft er nuchter onder. Natuurlijk vindt hij het jammer dat het tiendaagse uitstapje naar Frankrijk niet is doorgegaan. Hij had er zich op verheugd. Vooral ook omdat de medeindieners van het bekroonde experiment, zus Femke en scheikundestudent Koen Koutstaal van de KU Nijmegen, ook mee zouden gaan. 'Uiteindelijk ging het om de uitvoering van ons experiment. En of dat nu in Frankrijk gebeurde of, zoals nu ten noorden van de Waddeneilanden, maakt niet zoveel uit', aldus De Theije.

Gewichtloos

Met een aantal andere studenten, ondermeer van de TU Delft, stapte De Theije dinsdag 28 november op vliegveld Valkenburg in de speciale Boeing 707 van de NASA. In het toestel aanwezig ook onze nationale astronaut Wubbo Ockels. Doel van de Amerikaanse ruimtevaartorganisatie was het maken van een aantal 'nul G'-proeven. 'Nul G' is de vakterm voor gewichtloosheid. Hiermee wordt bedoeld de maat van de zwaartekracht gerelateerd aan die op aarde. De zwaartekracht op het aardoppervlak bedraagt 1 G. Bij 2 G is het of je tweemaal zoveel weegt als op de aarde. Bij 0 G lijkt het op je niets weegt. Het project was georganiseerd door Estec, de Europese organisatie voor ruimtevaarttechnologie. In eenzelfde vliegtuig zijn de spectaculaire opnamen voor de film 'Apollo 13' gemaakt.
'Wil je aan boord van een vliegtuig gewichtloosheid simuleren, dan moet de piloot een zogenaamde paraboolvlucht maken. Hij stuurt het vluigtuig dan recht omhoog om dan vervolgens weer steil omlaag te duiken. Bij het omlaag gaan treedt dan een toestand van gewichtloosheid op. Dat komt omdat de aan boord aanwezige passagiers met dezelfde snelheid 'vallen' als het vliegtuig waarin ze zitten', legt De Theije uit.

Golfbeweging

Bij de proef die De Theije en zijn twee compagnons bedacht hadden, ging het om de voortplanting van een golfbeweging door een koord onder verschillende zwaartekrachtomstandigheden. 'Leg je een koord op een tafel, dan kun je door aan de ene kant een zwiepje te geven het principe gemakkelijk laten zien. De zwieper plant zich dan als een golf door het koord heen', verduidelijkt De Theije de proef. Wiskundige berekeningen leren dat de golflengte bij een zwieper van gelijke kracht verdubbeld wordt. Volgens de natuurkundestudent was onder de omstandigheden in het vliegtuig te zien dat de golven die in het koord werden opgewekt, twee keer zo lang zijn dan bij 1 G het geval is. 'Werd vervolgens de zwaartekracht verlaagd, dan werd de golflengte evenredig kleiner en zag je meer golven in het koord ontstaan', vertelt De Theije.
Hij is bijzonder tevreden, omdat je alleen door waarnemingen kunt constateren wat er gebeurt als je in een koord een golfbeweging opwekt onder gewichtloze omstandigheden. En zo'n kans krijg je niet iedere dag. Enthousiast pakt hij pen en papier en begint te tekenen. De resultaten van proeven met 2 G, 1 G, 0,39 G en 0 G worden door hem weergegeven. Hij vult met een voorbeeld aan: 'Is er geen zwaartekracht, dan ontbreekt ook de 'spankracht' in het koord. En die blijkt verantwoordelijk te zijn voor de opgewekte golfbeweging. Bij 0 G bewoog het koord alleen heen en weer aan het uiteinde, waar de beweging werd ingezet. Die beweging werd al snel gedempt, zodat de onderkant van het koord stil bleef hangen.' Van alle proeven werden ook videoopnames gemaakt.

Doodziek

Overigens bleken de proeven voor het merendeel van de passagiers geen pretje te zijn. De vlucht had nogal wat bijwerkingen. Ze maakten nadrukkelijk kennis met de 'ruimteziekte', waarmee ook veel beroepsastronauten te maken krijgen. De Theije met een lichte glimlach: 'De meesten waren echt doodziek. Zwaar misselijk. Kotszakjes waren hard nodig. Ikzelf heb er gelukkig geen last van gehad.' Hij legt uit wat de oorzaak van de misselijkheid is. 'Het is niet direct de gewichtloosheid waar je ziek van wordt. Het zijn de voortdurende overgangen van de ene naar de andere G. Voortdurend wordt je heen en weer geslingerd tussen 2 G, 1 G en 0 G. De inhoud van je maag wil dan wel naar boven komen.'
De proefvlucht duurde ruim tweeëneenhalf uur. 'Een kwartier voor we op de plaats van bestemming waren, daarna nog twee uur waarin een aantal proeven gedaan werden. In die twee uur werden twee keer zeven tot acht paraboolvluchten gemaakt. Op de terugweg werd er door de piloot met het vliegtuig aan 'roller coaster' gedaan. Dat wil zeggen dat het toestel voortdurend een soort 'achtbanen' vloog. Dat hebben de passagiers geweten. Alleen de piloten hadden er veel lol in', zegt De Theije lachend.
De ESA vond het experiment van de TUE-student heel leuk. De Theije: 'Men reageerde er enthousiast op. Voor onszelf was het een leuke ervaring omdat je mensen ontmoet die er ook over nagedacht hebben. Een aantal Duitse deelnemers zou zelfs subsidie krijgen, als de uitkomst van hun experiment aan de verwachtingen zou voldoen.' Bijzonder te spreken is de student van de vakgroep Halfgeleider fysica over de medewerking van de faculteit en de vakgroep. 'Ik ben er enorm door gestimuleerd.' Ook looft hij de werkplaats van Natuurkunde. Ik heb van hen veel hulp en medewerking gekregen. Niets was hen teveel. Ze denken mee en ze doen mee', geeft De Theije blijk van zijn tevredenheid.

Evert Jan de Theije (rechts) en Koen Koutstaal zweven vrij rond bij hun proefopstelling in de Boeing 707.
Foto: extern

Extra potje voor jonge hoogleraren

door Frank Steenkamp HOP

Minister Ritzen wil de universiteiten ruimte geven om in vakgebieden met een vergrijsd hoogleraarencorps snel jonge collega's aan te stellen. Door nu al te investeren in geschikte opvolgers, wil hij voorkomen dat de verwachte pensioengolf na het jaar 2000 tot een tekort aan talent leidt. Hij speelt met de gedachte, het geld vrij te maken door minder aio's aan te stellen. De bewindsman maakte zijn idee vorige week bekend. Op aandringen van kamerleden ging hij in op de geringe doorstroming van onderzoektalent. Hij spitste dit toe op het gat in de hoogleraarenformatie dat straks in korte tijd kan ontstaan. Als erfenis van groeistuipen uit de jaren zestig is namelijk veertig procent van alle hoogleraren ouder dan 55. In de bètavakken is soms tweederde 55-plusser. Vanaf het jaar 2000 zal snel een groot aantal leerstoelen vrijkomen. En de zorg bestaat of er dan wel genoeg talent voorhanden is. Door de voorfinanciering van enige tientallen leerstoelen (op een totaal van 2400) wil Ritzen vanaf 1997 zorgen voor een geleidelijker opvolging door een nieuwe generatie jonge hoogleraren. De kosten van het plan, dat de bewindsman de komende maanden met de universiteiten wil bespreken, zullen minstens 10 miljoen gulden per jaar bedragen.
Dat geld zal uit het budget van de universiteiten moeten komen. Wat Ritzen betreft valt het misschien vrij te maken door het aantal promotieplaatsen bij de universiteiten te verminderen. Want los van de discussie over de rechtspositie van aio of beurspromovendus meent hij dat dit aantal best minder kan. Bij de kamer bestaat duidelijke steun voor het idee van *Ritzen-hoogleraren*, zoals de bewindsman het na de vergadering zelf al ietwat parmantig noemde. Maar met de ruil tegen aio-plaatsen was niet iedereen het nog eens.

Human resources

VVD-woordvoerder drs. O. Cherribi stelde dat de universiteiten sterk achterlopen op het gebied van *human resources management*. M. van der Hoeven (CDA) onderstreepte dit. Aan de ene kant vergrijzen de hoogleraren en daardoor tot half juli doorlopen. Volgens Groep 2000/ISO houdt een student die meedoet aan de herkansingen in augustus nog maar twee weken vakantie over. Bovendien is volgens de fractie niet duidelijk waarmee die drie extra weken gevuld gaan worden.
Groep 2000/ISO houdt op 14 december van 16.00 tot 18.00 uur een discussiebijeenkomst in zaal 8 van het auditorium. De fractie zal daarbij een alternatief uit de doeken doen dat veertig weken telt.

Discussie over nieuwe jaarindeling

door Fred Gaasendam

In de vergadering van de universiteitsraad op 18 december zal de nieuwe jaarindeling voor het collegerooster worden besproken. De fractie Groep 2000/ISO wil voordat de nieuwe jaarindeling in de raad wordt vastgesteld, een bredere discussie over het onderwerp gevoerd hebben. Naar het idee van de fractie kleeft er een aantal bezwaren aan het model dat het college van bestuur wil voorstellen aan de raad. Belangrijkste punt is het feit dat bij de jaarindeling van het CvB het cursusjaar drie weken langer duurt, 42 weken ten opzichte van de 39 weken nu. De roosters zullen hoofddocenten, aan de andere kant zijn er te veel aio's. Daar tussenin ontstaat volgens haar een steeds groter gat in de leeftijdsopbouw. Met het extra aanstellen van veertig jonge hoogleraren is dat probleem nog lang niet opgelost. Van der Hoeven wil net als Ritzen minder aio's, maar dat geld moet dan gebruikt worden om meer *postdocs* aan te stellen.
Ritzen reageerde met enig gesputter op deze pleidooien. Flexibiliteit moet volgens hem wel passen binnen een carrièrebeleid. Bovendien leidt het al gauw tot extra looneisen. Toch overweegt Ritzen, nu het personeelsbeleid meer bij de universiteiten wordt gelegd, aparte arbeidsvoorwaarden voor onderzoekers mogelijk te maken. De minister overlegt hier naar eigen zeggen al over met de vakbonden. Overigens gaat de VSNU binnenkort voor het eerst ook zelf met de vakbonden onderhandelen over een universitaire cao. Komende week komen de universiteiten met hun 'nota van inzet'. Dan zal blijken welke stappen ze willen zetten op weg naar meer flexibiliteit.

Open opinie

Actief studeren; bekijk 't maar

Tijdens de bezichtiging van het vernieuwde auditorium ontdekte ik tot mijn verwondering dat de stoelen in de grote zaal geen schrijfplankjes meer hebben. Dat gemis reduceert de waarde van die grote zaal voor het onderwijs aanzienlijk. Men moge verschillen in opvatting over de mate waarin en de manier waarop studenten tijdens colleges geactiveerd dienen te worden, het recht op het maken van aantekeningen zal door weinigen worden aangevochten en daar heb je nu eenmaal schrijfplankjes voor nodig.
Bij navraag bleek minstens bij meerdere personen de opvatting te bestaan dat men de grote zaal helemaal niet voor colleges dient te gebruiken, dat het verhinderen van die mogelijkheid zelfs een uitgangspunt bij de inrichting van die zaal was. De grote zaal zou gereserveerd moeten worden voor andere activiteiten, zoals Studium Generale en congressen.
Die reservering lijkt me op zichzelf al een dogma dat een discussie waard is, maar het verband met de ontbrekende schrijfplankjes is mij helemaal niet duidelijk. Worden er op het SG en op congressen dan geen aantekeningen gemaakt, worden er geen beweringen nagerekend door de toehoorders, worden er geen discussies voorbereid? Geef de mensen in die zaal toch een schrijfplankje, dan krijgen ze het idee dat ze ook een beetje kunnen meedoen aan wat er gebeurt. Bovendien kun je zo'n plankje later nog gebruiken om knijpertjes op te monteren. Dan zou je pas echt de activering in huis halen.
De stoelen in de grote zaal zijn nu nog zo goed als nieuw, misschien kunnen we ze inruilen of voordelig verpatsen, maar dan moeten we wel vlug zijn.

Hannes A. Poulis,
emeritus hoogleraar
Natuurkunde

Wervingsdagen '95/'96

Dit collegejaar worden voor de vijftiende maal de Wervingsdagen georganiseerd. Voor studenten de gelegenheid om eens kennis te maken met bedrijven die voor academici interessant zijn. Deze week liep de sollicitatiecyclus, die vrijdag 8 december om 12.30 uur in zaal 3 van het auditorium wordt afgesloten met een lezing over de 'do's' en 'don'ts' van het solliciteren. Op 19 en 20 december zijn de zogenaamde Presentatiedagen, ook in het auditorium. Bedrijven presenteren zich met een informatiestand en eventueel één of meerdere lezingen. Shell geeft een interactieve workshop. Studenten kunnen zich dan oriënteren op de diverse bedrijven.
Op de Gesprekkendagen, van 12 tot en met 16 februari, vinden (sollicitatie)gesprekken van studenten met één of meerdere bedrijven plaats. Om hiervoor in aanmerking te komen, moet je voor 3 januari je CV inleveren, liefst op diskette of gemaild. De commissie bundelt die samen met de CV's van andere studenten en stuurt ze naar de bedrijven van je voorkeur. Voor het eerst dit jaar bestaat er de mogelijkheid om het standaard-CV van de Copyserver van de TUE af te halen, zodat deze op flop of via e-mail aangeleverd kan worden. De bedrijven bepalen op grond van de CV's met welke studenten ze willen praten. Deze gesprekken kunnen een eerste stap zijn op weg naar een baan en een aantal bedrijven beschouwt de gesprekken dan ook als een eerste sollicitatiegesprek. Bij andere bedrijven is het gesprek van meer vrijblijvende aard.
Een brochure met alle informatie (ook over het CV) is nu verkrijgbaar bij alle studieverenigingen.
In het bijgevoegde schema voor de Presentatiedagen zijn enkele wijzigingen: Hoogovens is op 19 december aanwezig van 11.45-12.30 uur i.p.v. 16.30-17.15, voor DSM geldt op die dag juist het omgekeerde; Boston Consulting Group is de gehele dag vanaf 9.30 uur in zaal 6 vertegenwoordigd.
De Wervingsdagen hebben ook een eigen home-page, het adres is: http://gewis.win.tue.nl.wvd/

Interne visite versterkt communicatie bij E

Foto: Hans van der Burgt/ RF

Zo'n veertig medewerkers van de faculteit Elektrotechniek bezochten woensdag 22 november het satellietlab voor een 'interne visite'. De technische staf van de vakgroep Telecommunicatie gaf uitleg over het werk dat verricht wordt om onderzoek naar satellietcommunicatie en remote sensing te ondersteunen. Daarna volgde een bezoek aan de meetopstellingen en antennes. De labvisite was georganiseerd door het E-netwerk, dat zich ten doel stelt de interne communicatie binnen de faculteit te stimuleren.

Dienst Overige Zaken

Donkere dagen

Afgelopen vrijdag de boekwinkel binnengestapt om, nota bene, een cd-rom-spel voor mijn jongste zoon te kopen. Er waren twee versies met een prijsverschil van twaalf gulden. Op een totaal van zo'n zeventig gulden. Het verschil bleek de taal: Engels (goedkoop, natuurlijk) versus Nederlands. Bij navraag door M. bleek dat dat verschil in taal niet in de cd zelf tot uitdrukking kwam, maar slechts in de bijgevoegde handleiding. Elke ouder weet dat kinderen handleidingen nooit lezen en telkens door een wonderlijke, empirische *trial&error*-methode, soms aangevuld met enige gerichte vragen aan vriendjes, de moeilijkheden van welk ingewikkeld spel dan ook in een handomdraai de baas worden. Ik kom daar nooit weg, uit een goede boekhandel en geniet zelfs van het personeel dat quasi-nonchalant de klanten verwijst. Na twee uur kicken, verlieten we de zaak met vijf nieuwe boeken: *Seventeen & Homosexualis* en *Voetballen in 1860* van Kenzaburo Oë, de Japanse schrijver waarvan ik, voordat hij de Nobelprijs won, nooit had gehoord en wiens eerste boek, dat ik afgelopen zomer als test las, prachtig was; *Malle Hugo* en *Ruisend Gruis* van W.F. Hermans, als postuum eerbetoon aan de enige echte Schrijver van Nederland (Mulisch doet zijn best net zo etterig te zijn als mens, maar schrijft de zinnen gewoon minder mooi op), en tenslotte *Een antropoloog op Mars* van Oliver Sacks, gewoon omdat het eerste boek dat ik van hem las, over zijn verloren gegane been, zo onverwacht spannend was. Later liepen we langs De Witte Boekenmarkt en kochten zes posters van Gustav Klimt en een dik boek over zijn leven als toetje.

Bij de boekwinkel nog even de nieuwe Van Dale besteld, omdat ik anders niet meer weet hoe ik moet typen. Immers de ambtelijke taal moet in de nieuwe spelling, terwijl het bedrijfsleven officieel mag doen wat het wil. En wij zijn echt ambtenaren, moet ik in mijn dagelijks leven als bestuurder van een faculteit telkens minzaam constateren. (Het stokoude en flauwe 'werk jij ook hier, en je kon nog wel zo goed leren'-zinnetje komt dan weer boven, evenals de cynische glimlach die automatisch verschijnt als ik mijn secretaresse stukken moet laten opbergen, die met de blijkbaar noodzakelijke bestuurscommissies op instellingsniveau te maken hebben. 'Dat moet dus in de carrière-map', doelend op een betrekkelijk nieuwe map die we samen inderdaad zo genoemd hebben.)
Het herinnert mij aan mijn vader die -nu zo'n vijftien jaar dood maar toen al flauw van dat soort dingen- op vragen wat hij deed altijd antwoordde met: 'Klerk. Zeg ze maar dat ik klerk ben.' Ik heb geen idee wat erger is: klerk of ambtenaar, maar neig in telkens meerdere mate naar dat laatste.

Terug naar het woordenboek. Eerst gevraagd -we waren toch op die postmoderne, branchevreemde, maar blijkbaar verkoopstimulerende afdeling- of de nieuwe Van Dale er al op cd-rom was. Ik had immers gelezen hoe voor Hugo Brandt Corstius een nieuwe wereld was opengegaan toen hij kon *surfen* in het woordenboek via het op de PC aanvragen van merkwaardige doorsnijdingen. Het had me niet echt nieuwsgierig gemaakt, immers de uitkomsten van die zoektocht haalden het niet bij zijn vroegere recensies over nieuwe edities van woordenboeken. Ik kan me mijn verbazing nog levendig voor de geest halen. Hoe is het in hemelsnaam mogelijk dat iemand een recensie van een woordenboek schrijft? Hoe begin je daaraan? Ieder zijn vak, troostte ik me toen. En ik ben (net als HBC overigens) slechts ambtenaar en mijn carrière hield dus inderdaad op toen ik hier zo'n zes jaar geleden begon. Voorinschrijving kon, dat komt op fl. 300,-. Als de cd is verschenen (en dat duurt een week of twee) komt hij op fl. 350,-. Bij navraag op de boekenafdeling blijken dezelfde getallen voor de drie gedrukte delen. Ik weet dat de produktiekosten van een cd fl. 1,25 bedragen, inclusief het doosje.

Het weekend (vrijdagavond tot en met maandagmorgen), voor de zesde keer of zo verder doorgebracht in een Sporthuis-Centrumhuisje. Met de schoonfamilie. Sinterklaas en dergelijke. Drie aaneengesloten huisjes gehuurd door mijn schoonmoeder, reserveringen ergens in maart al noodzakelijk. Er is al veel geschreven over die succesformule, maar telkens als ik er kom, gelaten de boel ondergaand, verbaas ik mij. Lees je in de krant over de bedenker en oprichter, over de strijd van zijn kinderen om het geld en het misbruik dat anderen van zijn geloof maakten, dan besluit je dat de Van der Valken daarbij vergeleken amateurs zijn, ambtenaren bijna. Je besluit ook er nooit meer te willen komen. Maar als je daar dan rondloopt, verbaas je je over de efficiëntie van de organisatie van precies datgene dat mensen, overvoerd en rijk als ze nog zijn in dit deel van de wereld, nodig hebben. Een weersonafhankelijke 'even-ertussen-uit'-opzet, die appelleert aan gezondheid, beweging en sport. Knap, immers -afgezien van de trotse oma's met kleinkinderen en de verdere wereldbevolking in te krappe joggingpakken- lopen er groepen stoere mannen rond, studenten als het ware, die zich blijkbaar vermaken. Een boek wordt er niet gelezen. De intelligentia verzamelt zich automatisch in de sauna, daar is het immers rustig en beschaafd. Story en Weekend liggen er, recent maar al beduimeld. Je kunt er lezen over de diepe zieleroerselen van prinses Di en over wie er nu weer van wie een liefdesbaby heeft. Zo leer je nog eens wat.

Soms denk ik wel eens dat 'ze' dit soort dingen op de campus in Twente, immers opgezet volgens de Sporthuis-Centrumformule, beter begrepen hebben. Maar wie schrijft nu de volgende recensie van onze woordenboeken en wie leert nog hoe je een cd voor fl. 1.25 moet maken en het volledige loopwerk van de speler, inclusief laser en aansturing, voor fl. 15,-? Een kleine, sterke TUE. Heeft het nog zin ons druk te maken over de mathematische beschrijving van processen, zodat we kunnen optimaliseren met minder *trial & error*? Of moeten we onze kinderen volgen, geen gebruiksaanwijzingen meer lezen, op gevoel de software gebruiken die elders ontwikkeld is en gewoon Sporthuis-Centrum exporteren, net zoals tomaten en bloembollen?

Han Meijer

In de rubriek 'Dienst Overige Zaken' schrijven prof.dr.ir. J.D. Janssen, prof.dr. P.J. Lemstra, prof.dr.ir. H.E.H. Meijer, dr. J.W. Nienhuys, drs. M. Pieterson, prof.dr. F.W. Sluijter en drs. A.J. Vervoorn.

Florens de Wit wint wetenschapsprijs over röntgenstraling

Natuurkundestudent Florens de Wit heeft in Grenoble de eerste prijs van een wetenschapsjury in de wacht gesleept. De derdejaars student (21), afkomstig uit het Limburgse Spaubeek, schreef een opstel dat handelde over de toekomst van röntgenstraling en de eventuele toepassing hiervan. De prijsvraag was uitgeschreven door de European Synchrotron Radiation Facility (ESRF) in Grenoble. Onlangs mocht hij de prijs in ontvangst nemen.

door Jan Ummels

Aanleiding om aan de prijsvraag mee te doen was een advertentie in het augustusnummer van *Natuur & Techniek*. 'De wedstrijd was uitgeschreven in het kader van de Week van de Technologie en Wetenschap van Europa, dit in combinatie met honderd jaar röntgen', vertelt De Wit. De opdracht bestond eruit een toekomstige toepassing van röntgenstraling te bedenken en die duidelijk te verwoorden. 'Dat kon in het Nederlands, maar de voorkeur ging uit naar Engels. Reden waarom ik mijn opstel in die taal heb geschreven', vertelt de Wit. De teksten zouden worden beoordeeld door drie jury's: een wetenschappelijke, een journalistieke en een bedrijfsjury. Het voorstel van De Wit behaalde de eerste prijs van de wetenschappelijke jury.

In totaal waren er zeventig inzendingen uit heel Europa bij de ESRF binnengekomen. Hieruit werden twaalf prijswinnaars geselecteerd. Een verheugde Florens de Wit werd uitgenodigd om van 24 tot en met 26 november als gast van de ESRF in Grenoble aanwezig te zijn. Een verrassing voor De Wit, die in eerste instantie niet wist dat er aan de wedstrijd ook nog een prijs verbonden was. De Wit: 'In de advertentie werd dat niet vermeld. Ik had er dan ook niet op gerekend.'

Als prijswinnaar van de wetenschapsjury kreeg hij een uitgebreide excursie bij de ESRF. De student mocht daar de synchrotronstralingsbron bekijken; een nieuwe versneller om synchrotronstraling op te wekken. Hetgeen hij als bijzonder interessant bestempeld. Ook ontving hij een Texas Instruments Graphic calculator en een oorkonde, waarmee hij bijzonder verguld is. Het verzoet een beetje de problemen die hem op de faculteit te wachten staan. 'Ik heb door het onverwachte bezoek aan Grenoble voor de prijsuitreiking een tentamen gemist. Dat wil ik zo snel mogelijk opnieuw doen. Ik ga maar eens met de docent praten. Ik zie het niet zo zitten om het tentamen pas over een half jaar te doen', sombert hij een beetje.

Tumoren

In zijn opstel stelde Florens de Wit voor om tumoren te behandelen volgens een methode die de volgende componenten bevat: een niet-giftige substantie die fluorescentie vertoont in röntgenstraling, en een coherente röntgenbron. Verder een optische component die de röntgen kan geleiden naar de tumor als deze diep in het lichaam ligt. 'Door de tumor te doordrenken met de genoemde substantie en de straling van de coherente bron te gebruiken om deze tot fluorescentie te brengen, kan de straling op de juiste plek afgeleverd worden', legt De Wit uit. Volgens hem is het voordeel van deze methode ten opzichte van de meer gebruikelijke methode met bundels, duidelijk, als men de doses bekijkt die het gezonde weefsel krijgt te verduren. 'Aangenomen dat de methode mogelijk is', zegt De Wit nadrukkelijk. Bij de door hem voorgestelde methode zou er minder stralingsschade kunnen optreden aan het gezonde weefsel om de tumor. Met een aantal figuren maakt hij dat in zijn opstel duidelijk. Enthousiast vertelt hij over zijn inzending, die mogelijk een nieuwe behandeltechniek voor kankertumoren kan opleveren. 'De jury vond het bijzonder belangwekkend en was duidelijk gecharmeerd van de in het opstel voorgestelde methode.' Overigens blijft hij er zelf nuchter onder. Op de vraag of hij verwacht dat er nog iets met zijn inzending wordt gedaan, haalt hij de schouders op. 'Het zou wel leuk zijn. Het is in ieder geval wel goed voor je CV.'

Wat hem ook heel aardig lijkt is om het opstel te presenteren aan een of ander algemeen of populair wetenschappelijk blad. In ieder geval zal *Natuur & Techniek* er aandacht aan besteden. 'Een redacteur en een fotograaf van dit blad waren bij de prijsuitreiking in Grenoble aanwezig, laat hij toch wel met enige trots weten.

Natuurkundestudent Florens de Wit, zichtbaar verheugd met het behalen van zijn eerste prijs.
Foto: John Claessens

Eco-tentoonstelling van SG op reis

SG-medewerker Leopold Manche (links), secretaris-generaal drs. Roel den Dunnen en ir. Anne-Marie Bor (EDC) zittend op de bekroonde Picto-stoelen van Wilkhahn. Op de achtergrond drs. Miente Janzen (AIVE).
Foto: Jaap J. Herschel

van De Redactie

De expositie 'Van Doem-denken naar Doe-denken', die in mei dit jaar door Studium Generale op de TUE werd gepresenteerd, is afgelopen maandag aan een toer door Nederland begonnen. De expositie laat een vijftigtal bestaande produkten zien, voorbeelden van milieugerichte produktontwikkeling. Het doel is bedrijven, overheden en ontwerpers op een aanschouwelijke manier inzicht te geven in de mogelijkheden van een dergelijk produktontwerp. Deze nieuwe denk- en werkwijze, zo laat de expositie zien, leidt ondermeer tot kostenverlaging, imagoverbetering en marktvoorsprong. Deze week staat de tentoonstelling in de Jaarbeurs in Utrecht, waar de internationale vakbeurs Ecotech '95 plaatsvindt.

Maandagavond werd door drs. Roel den Dunnen, secretaris-generaal van het ministerie van VROM, voor het eerst de Milieukeur voor industriële produkten uitgereikt aan Wilkhahn voor de Picto-stoel. Die bureaustoel is één van de voorbeelden in de expositie.

Het expositieproject 'Van Doem-denken naar Doe-denken' is een initiatief van Studium Generale in nauwe samenwerking met het European Design Centre (EDC) en de Akademie voor Industriële Vormgeving Eindhoven (AIVE). De expositie is inmiddels ook voorgedragen voor de Teyler-prijs '95; een onderscheiding voor exposities die dit jaar in thematiek en vormgeving uitblonken.

Ander nieuws

Centraal Stembureau

Vacature U-raad

Het Centraal Stembureau heeft geconstateerd dat het lidmaatschap van dr. G. Regterschot in de U-raad miv 1 november is beëindigd. Hierdoor is per 1 november 1995 in de U-raad een vacature ontstaan bij de geleding wetenschappelijk personeel van de groepering Groep 2000/ISO. Door toepassing van artikel 62, lid 1 van het Algemeen Kiesreglement TUE 1994, is het CS overgegaan tot het gekozen verklaren van ir. B. Knaack miv de datum waarop dit besluit onherroepelijk zal zijn geworden. Het betreffende procesverbaal ligt van 8 t/m 14 december ter inzage bij het CS, BG 3.03. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 63, lid 2 van het Algemeen Kiesreglement TUE 1994, kan tijdens de hiervoor genoemde termijn door ieder lid van de universitaire gemeenschap tegen het hiervoor vermelde besluit van het CS schriftelijk beroep worden ingesteld bij het secretariaat van het College van Beroep H.O., secretariaat: Grote Marktstraat 43, 2511 BH Den Haag.

Besluitenlijst CvB

Besluitenlijst van de 1140e vergadering van het College van Bestuur d.d. 23 november 1995

8437. De besluitenlijst van de 1139e vergadering van het CvB d.d. 16 november 1995 wordt vastgesteld.

8438. Personeelsvoorstellen Faculteit Werktuigbouwkunde
Het college besluit prof.dr.ir. E. Muijderman voor de periode van 1 november 1995 tot 1 maart 1996 te benoemen tot deeltijd hoogleraar om werkzaam te zijn op het vakgebied 'Tribologie'.

8439. Benoemingen Bestuurscommissie Redactieraad Cursor
Het college besluit prof.dr. F. Sluijter te herbenoemen als lid van de bestuurscommissie Redactieraad Cursor voor de periode van 1 december 1995 tot 1 december 1997.

8440. Multi Media Science Park (MMSP)/doorstarters-gebouw
Het college besluit het BTD-gebouw in principe te bestemmen als bedrijfsverzamelgebouw en de adjunct-secretaris aan te wijzen als projectleider van de verdere uitvoering van de plannen.

8441. Concept-planningschema december 1995 t/m februari 1996
Het college besluit tot goedkeuring van het planningschema december 1995 t/m februari 1996.

8442. Richtlijn jaarindeling
Het college biedt de U-raad een voorstel aan inzake een richtlijn voor de jaarindeling.

UR-Nieuws

De vergaderingen van de adviescommissies van de U-raad zijn openbaar. Om leden van de TUE-gemeenschap de gelegenheid te geven bij deze vergaderingen aanwezig te zijn, worden de agenda's van de commissievergaderingen elke maand in Cursor gepubliceerd.

* Raadscommissie Beleidsontwikkeling: geen onderwerpen.
* Raadscommissie Middelenplanning: 4 en 11 december, om 15.00 uur, BG zaal 2:
  Begroting SSE 1996;
  Begroting TUE 1996.
* Raadscommissie Onderwijs en Onderzoek: 12 december, om 15.30 uur, BG zaal 3: Aanwijzing commissievoorzitter;
  Richtlijn jaarindeling;
  Onderzoekschool BETA;
  Onderzoekschool IPA;
  Bijzondere leerstoel Nucleaire Geneeskunde;
  Intrekken bevoegdverklaring bijzondere leerstoel Letselbiomechanica;
  Onderzoekplan SOBU.

De vergaderstukken kunnen worden opgehaald bij het secretariaat van de U-raad, BG 0.2, tst. 2554.

Reduktieburo

Decemberaanbiedingen

Rolling Stones Striped	fl. 29,00
Beatles Anthology (dubbel-cd)	fl. 44,00
Fotomok	fl. 11,00
23-rings insteekhoesjes (10 stuks)	fl. 0,75
Recyclebare Kodak Fun Camera	fl. 12,50
HP 600 inktcartridge	fl. 49,95

Interne vacature

Met het oog op het streven naar een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.
In TUECIS is onder Gopher een overzicht te vinden van de meest actuele vacatures bij de TUE en andere universiteiten en instellingen.

Bij de groep Biomedische en Gezondheidstechnologie (BMGT) van de Beheerseenheid Kleine Eenheden is een vacature voor een

Medewerker (m/v)

V11071

Algemeen:

De Technische Universiteit heeft als missie "Techniek voor Mensen". Invulling van deze missie krijgt onder meer gestalte door initiatieven voor wetenschappelijk onderwijs en onderzoek te ondersteunen, waarbij de aandacht vooral uitgaat naar het maatschappelijk effect. Vele maatschappelijke vraagstukken vragen om een interdisciplinaire benadering, reden waarom "Technologie voor Duurzame Ontwikkeling", "Medische Technologie" en "Gerontechnologie" als speerpunten zijn opgenomen in het "Ontwikkelingsplan" van de Universiteit. Het TUE-Centrum voor Biomedische en Gezondheidstechnologie heeft als taak de ontwikkeling van onderwijs- en onderzoekprogramma's en de daaraan gerelateerde kennisoverdracht voor de gebieden: Medische Technologie, Gezondheidstechnologie en Gerontechnologie.

Taken:

De hoofdtaak ligt vooralsnog op het gebied van de medische technologie met inhoudelijke en organisatorische ondersteuning van de werkgroepen in de faculteiten; het bevorderen en coördineren van onderzoek binnen het multidisciplinaire gebied van de BMGT in samenwerking met TUE-onderzoekers en -docenten; het ontwikkelen en coördineren van multidisciplinair onderwijs, zowel op initieel als post-initieel niveau in samenwerking met onder meer deeltijdse hoogleraren op biomedische disciplines; ontwikkeling van samenwerking tussen kennisinstituten, MT-bedrijfsleven en gezondheidszorg; inhoudelijke voorbereiding, organisatie en uitvoering van verkenningen, workshops, symposia en congressen rondom nieuwe en bestaande MT-onderwerpen.

Gevraagd:

Voor de functie is een academische opleiding vereist, bij voorkeur in de technische of exacte wetenschappen, maar niet noodzakelijk op het gebied van de biomedische technologie; een afgerond promotie-onderzoek of daarmee gelijkwaardig wetenschappelijk niveau is gewenst; aantoonbare ervaring in wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, en in management van multidisciplinaire projecten gedurende een aantal jaren na afronding van de initiële opleiding; ervaring in samenwerkingsprojecten met het bedrijfsleven strekt tot aanbeveling; brede wetenschappelijke en maatschappelijke oriëntatie en belangstelling; organisatorische en communicatieve vaardigheden en goede contactuele eigenschappen; doorzettingsvermogen gekoppeld aan flexibiliteit, innovatief denken; goed kunnen werken in teamverband.

Aanstelling:

De aanstelling zal geschieden voor een proeftijd van max. twee jaar, met ingang van 1 januari 1996, met uitzicht op een vast dienstverband.

Salaris:

Het salaris bedraagt, afhankelijk van leeftijd en ervaring, max. fl. 7.980,= bruto per maand.

Inlichtingen:

Betreffende de functie: prof.dr. Bouma, voorzitter van de Gemeenschappelijke Kommissie BMGT, tel. 2008; of ir. J. Graafmans, hoofd van het bureau BMGT, tel. 2008. Overige informatie: de heer W. Verhoef, personeelsadviseur, tel. 2065.

Hoe te reageren:

Uw schriftelijke sollicitatie, voorzien van een cv en een publikatielijst, binnen twee weken richten aan mw.drs. E. Wardenaar, hoofd dienst Personele Zaken, BG 1.05, o.v.v. het vacaturenummer V11071.

Buitenlandse Zaken

IJzersterke Nederlandse discipline

De Fransman Louis Godin, rechts op de foto, heeft in de korte tijd dat hij hier is, al vaak gemerkt dat een gedachte aan Frankrijk een gedachte aan Mururoa oproept. Hij wordt geregeld gevraagd waarom Chirac de nucleaire proeven uit blijft voeren. Maar als gewone burger weet hij het antwoord niet. Louis vertelt dat in Frankrijk zelf zeventig tot tachtig procent van de bevolking tegen de proeven is. Yves Mercat, de middelste op de foto, laat zien dat er zelfs via e-mail een handtekeningen-actie opgestart is. Vanzelfsprekend staat ook zijn handtekening er onder, net als van zo veel mensen van allerlei andere nationaliteiten. Erwan Allanic, de enige van de drie die niet in Lille maar in Nantes studeert, denkt dat de negatieve gevolgen van de testen mee zullen vallen. In 1954 bij de bovengrondse kernproeven op de Marshall eilanden waren er net als nu veel protesten. Achteraf bleken volgens hem de gevolgen van de bovengrondse proeven mee te vallen. Dus nu de testen onder de grond zijn, verwacht Erwan geen extreme gevolgen.
Ook Louis denkt dat de kernproeven geen desastreuze effecten zullen hebben. Bij metingen door een Greenpeace-activist sloegen de meters niet uit. Volgens hem zijn de protesten zo fel vanwege de onbekendheid rondom het nucleaire testen. De drie studenten snappen niet hoe het mogelijk is dat de Chinezen hetzelfde als Frankrijk kunnen doen, zonder dat de wereld over hen heen valt.
Naast het ontvangen van kritiek, zendt Frankrijk die ook zelf uit, bijvoorbeeld ten aanzien van het drugsbeleid van de Nederlandse regering. Louis vertelt dat in Frankrijk de drempel om drugs te gebruiken hoger is dan in Nederland. Hier kan iemand vrij gemakkelijk aan drugs komen. Erwan denkt dat de beste oplossing voor het drugsprobleem de gulden middenweg is. Volgens Yves zouden er in Nederland dan minder drugsgebruikers zijn dan nu, de meeste willen immers niet illegaal bezig zijn, en in Frankrijk zou de drugs op deze manier uit het criminele circuit komen.
Binnenkort bezoeken de Fransen Amsterdam. Tot nu toe zijn ze alleen nog naar Maastricht geweest. Deze stad beviel hen goed, ondanks de opmerkingen dat het geen typisch Nederlandse stad is. 'Waarschijnlijk dat de stad daarom zo mooi is', zegt Louis.
Alledrie zijn ze van plan iets op te steken van hun periode in Nederland. Erwan zou graag vloeiend Nederlands willen spreken. Yves wil het fietsen tot in de finesse beheersen en Louis wil zich inzetten om zich de Nederlandse discipline, die bij zelfstudie noodzakelijk is, eigen te maken.

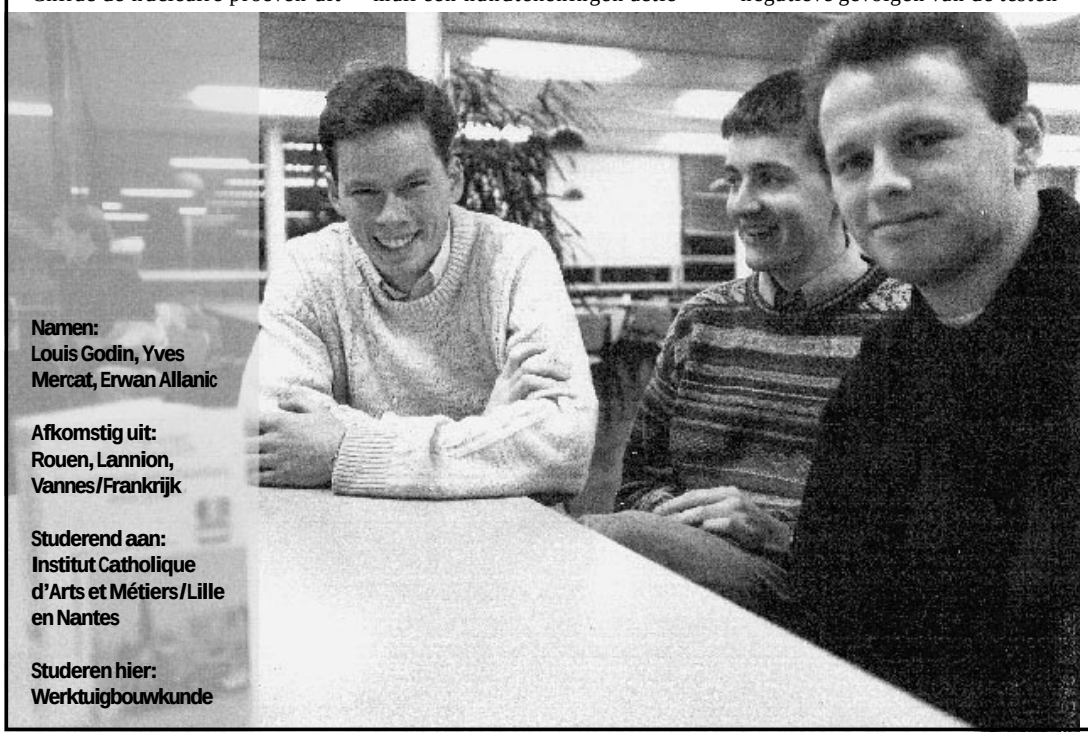

Namen:
Louis Godin, Yves Mercat, Erwan Allanic

Afkomstig uit:
Rouen, Lannion, Vannes/Frankrijk

Studerend aan:
Institut Catholique d'Arts et Métiers/Lille en Nantes

Studeren hier:
Werktuigbouwkunde

In de rubriek 'Buitenlandse Zaken' interviewt Moniek Stoffele elke week een buitenlandse student of studente die voor enige tijd aan de TUE verbonden is. Bram Saeys legt ze vast op de gevoelige plaat.

Virusfestival dit jaar groter dan ooit

Twee jaar is het niet doorgegaan: het Virusfestival. Het grootste probleem was het binnenhalen van sponsorgeld. Dit studiejaar lijkt het echter wel te gaan lukken. Volgens Fulco Treffers, voorzitter van de stichting Virus, komt dat vooral door een geheel nieuwe aanpak. Virus '96 moet in de stad gaan plaatsvinden: in de Stadsschouwburg, in Plaza Futura en in de tussenliggende straten. De organisatie verwacht op zondag 2 juni dan ook anderhalf keer zoveel bezoekers dan bij de drie voorgaande festivals.

door Siem Simonis

De Stichting Studenten Aktiviteiten (SSA), bestaande uit de AOR en het Reduktieburo, initieerde in 1990 de organisatie van het eerste Virusfestival. Het idee was om de Eindhovense studentenbevolking te 'besmetten' met een flinke dosis cultuur. Uit dit plan ontstond de naam van het festival. Drie keer lukte het de organisatie om een spektakel te organiseren, waarop muziek, theater, film en literatuur centraal stonden.

Lokatie

Niet alleen financiële problemen lieten de organisatie van een vierde editie mislukken. Er bestond ook onduidelijkheid of de lokatie nog een keer beschikbaar zou zijn. De TUE is namelijk al enige jaren van plan het zuidwest-terrein te bebouwen. Het grasveld dat doorkruist wordt door het zogeheten limbopad, zou daarmee niet meer voor Virus beschikbaar zijn. Ook vorig jaar liep de organisatie wederom op deze twee punten spaak.
Treffers: 'Als het feest al twee jaar niet door is gegaan, wordt het steeds moeilijker om mensen enthousiast te maken. Zowel om het festival te organiseren als om het te sponsoren. We hebben toen, onder andere door gesprekken met sponsors, besloten tot een geheel andere aanpak.' De organisatie heeft ervoor gekozen het festival nog groter te maken.
Nathalie van Hoeven, PR-medewerkster van Virus, zegt hierover: 'De belangrijkste verandering is het verplaatsen van de lokatie: Virus is naar de stad verhuisd. De Stadsschouwburg en theater/filmcentrum Plaza Futura zijn natuurlijk ook veel geschikter voor een cultureel festival dan de Bunker.'
Een tweede verandering betreft de doelgroep. De organisatie richt zich niet alleen meer op studenten. Treffers: 'We willen natuurlijk de studenten als bezoekers niet kwijt. Maar we streven er ook naar ditmaal meer mensen te bereiken. De doelgroep waar we ons op richten bestaat uit jongeren tussen de vijftien en vijfendertig jaar.'

Nieuwe stichting

Het lijkt vrij gewaagd om na twee mislukkingen de organisatie niet in te krimpen, maar om het juist groter aan te pakken. Van Hoeven: 'Het bleek dat er zo meer sponsorgelden te verkrijgen waren. Het bezoekersaantal wordt ook groter. We verwachten zo'n 7.500 mensen op 2 juni. Tot nu toe trok Virus ongeveer 5.000 bezoekers.' Voor de nieuwe opzet van het festival is ook een nieuwe stichting in het leven geroepen. In de stichting Virus werken veertig studenten in diverse werkgroepen om de verschillende cultuurstromingen te behartigen. De stichting is zelfstandig en heeft dus ook niets meer van doen met de AOR, de geestelijke vader van het festival.
Hoe gaat Virus '96 er ongeveer uitzien? De Stadsschouwburg en Plaza Futura openen hun poorten voor de bezoekers. Om de beide gebouwen is bovendien een groot terrein afgezet. Op het grasveld voor de schouwburg zal onder meer een groot muziekpodium komen te staan. Het plein voor Plaza Futura zal een groot terras herbergen, van waar ook een podium te aanschouwen is. In totaal zijn er acht podia, waarop gedurende de dag ongeveer vijfenveertig acts te zien zijn.

Verlanglijstje

De voorstellingen zijn wederom afkomstig uit het gehele cultuurspectrum. Er is muziek, er komen dansgroepen, er zal (straat-)theater zijn, er staat literatuur op het programma en zelfs de beeldende kunst wordt niet vergeten. Een greep uit wat de organisatie ons onder voorbehoud gaat bieden: op het muziek-verlanglijstje staan bekende bands, zoals Van Dik Hout, dEUS, Gotcha! en de Heideroosjes; in de categorie theater komen we bekende namen tegen, zoals Theo Maassen en het Zuidelijk Toneel, maar ook Fratsen, Paul Haenen, Wim T. Schippers en Jiskefet zijn niet de minsten.
Voor het festival worden de straten tussen de schouwburg en de Plaza Futura afgezet. De stukken Leenderweg en Stratumsedijk worden omgetoverd tot vrij toegankelijk festivalterrein. Hierop komen een festivalmarkt, straattheater en vele terrasjes. Het landelijke karakter van het festival, dat Virus in de drie edities al een beetje wist te verwerven, wil de organisatie nog verder uitbouwen. Er zal promotie gemaakt worden in alle studentensteden die op anderhalf uur afstand liggen. En ook in Sittard, Venlo en Roermond gaat de stichting Virus reclame maken. De hoop is dat Virus zich de komende jaren tot een onmisbaar evenement maakt op de nationale festivalkalender.

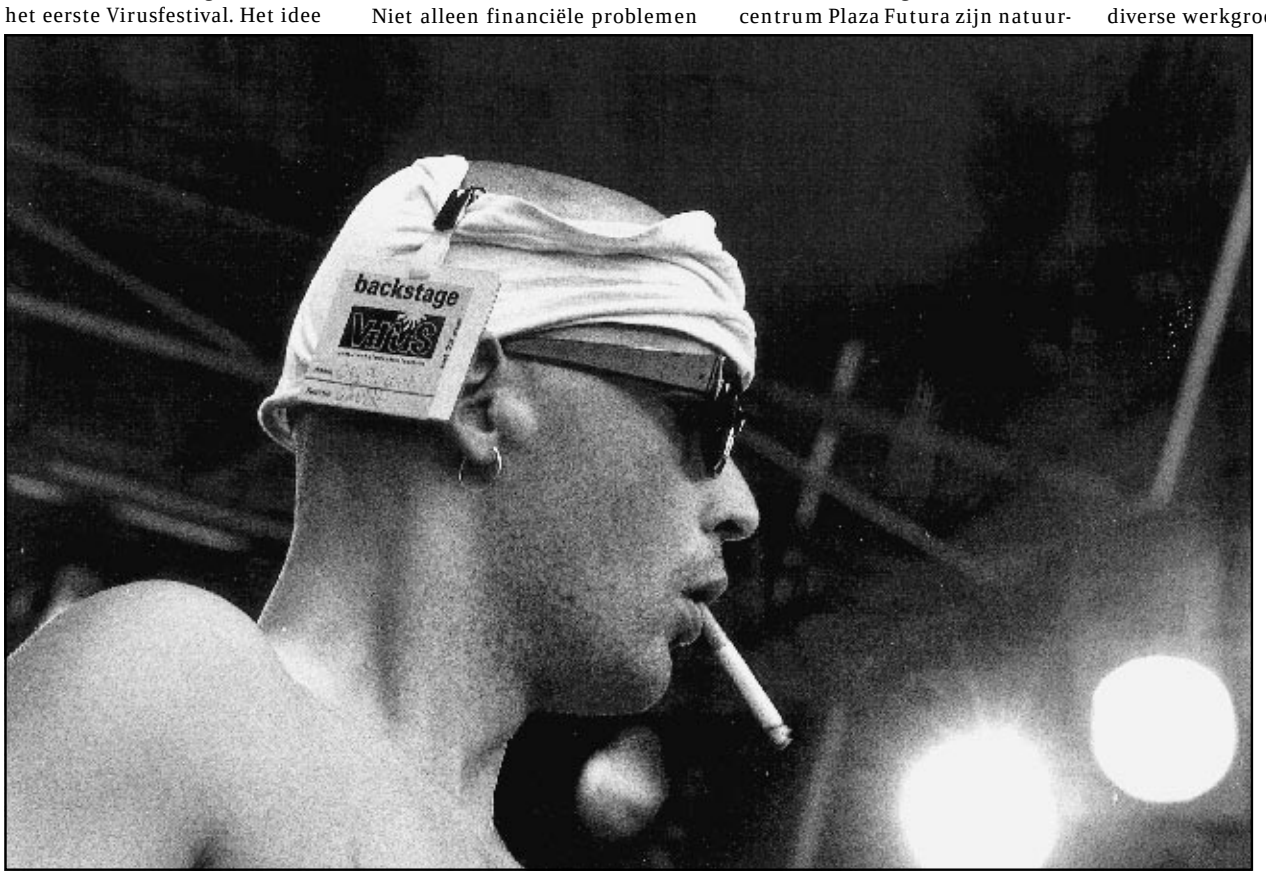

In '93 werd voor het laatst een Virusfestival georganiseerd, nu wordt de draad zeer waarschijnlijk weer opgepakt.
Foto: Bram Saeys

PV-Nieuws

Vanwege de grote belangstelling is besloten de periode waarin PV-leden gereduceerd een bezoek aan het DAF-museum kunnen brengen, met een maand (t/m december) te verlengen. Het museum is geopend op woensdag, zaterdag en zondag van 10.00 tot 17.00 uur. Kaartjes zijn te koop voor fl. 6,- (leden) en fl. 9,- bij Cor Rooijakkers, RC 0.03.

Studentenkerk

Zondag 10 december is er om 11.00 uur een oecumenische viering in de Studentenkapel, Kanaalstraat 6. Het thema is: 'Amnesty International - In het kader van de dag van de mensenrechten'. Voorganger: André van Kempen. Er is crèche en kindernevendienst. Maandag 11 december: Lezen - literair - lezen; boek: Noodlot van Louis Couperus. Er kunnen nog mensen aan de groep toegevoegd worden. ESKafé, om 20.00 uur. Contactpersoon: Ada Rebel.
ESK secretariaat HG 1.12, ma, di, do open, 9.30 tot 13.30 uur, tst. 2627.

Regels voor wachtgeld worden strenger

door Pieter Evelein HOP

Werknemers van universiteiten en hogescholen krijgen in de toekomst minder snel wachtgeld. In het voorafgaand jaar van ontslag moet iemand minstens 37 weken hebben gewerkt (was 26 weken). In het hbo wil minister Ritzen dat elke hogeschool meer verantwoordelijk wordt voor zijn uitkeringen. Ritzen schrijft dit in een brief aan de Tweede Kamer. Uit onderzoek blijkt dat de gehele onderwijssector steeds meer geld uitgeeft aan wachtgeld. Het tekort (exclusief het hoger onderwijs) stijgt dit jaar met 79 miljoen gulden. Vorig jaar was er een tekort van 98 miljoen. Ritzen wil dat de uitgaven eindelijk eens fors dalen.
Het hoger onderwijs doet het relatief niet slecht. In het hbo is de stijging van de uitgaven dit jaar minder dan werd gevreesd, namelijk drie miljoen gulden. Tot november 1995 kwamen zo'n 1500 nieuwe mensen in het wachtgeld terecht (66 meer dan in 1994), ondanks de verhoging van de malus in april, de boete die een hogeschool moet betalen als iemand wordt ontslagen. Wel denkt Ritzen dat er meer ontslagen waren gevallen zonder de noodmaatregel. Het aantal ontslagen hbo-werknemers dat werk vond, daalde in vergelijking met 1994 met zo'n 250.
Als enige sector boeken de universiteiten aan het eind van dit jaar een daling van de uitgaven aan wachtgeld, schrijft Ritzen. Hij verwacht dat het om 10 miljoen gulden gaat. Een verklaring voor de daling heeft de minister niet.
Ritzen is met de verenigingen van universiteiten en hogescholen, VSNU en HBO-Raad, in overleg over hun wachtgeldregelingen. Doel is de vermindering van het aantal wachtgelders. De universiteiten verwachten dat zij dit jaar 65 miljoen gulden tekort komen op de uitkeringen. Elke universiteit moet zijn eigen tekort zien te dekken. De hogescholen verwachten in 1995 een gat van 60 miljoen. Dit wordt versleuteld over alle hogescholen.
Ritzen wil dat individuele hogescholen meer opdraaien voor hun eigen tekort. Ook vindt hij dat in het hbo elk ontslag door een onafhankelijk orgaan moet worden getoetst. De HBO-Raad is daar niet tegen, aldus een woordvoerder. Die raad verwacht overigens niet dat het aantal ontslagen door zo'n toets fors zal dalen. 'Er worden geen mensen onnodig de laan uitgestuurd', aldus de woordvoerder. Maar hogescholen zelf verdenken elkaar er juist van dat zij te makkelijk mensen ontslaan. Vooralsnog blijft de noodmaatregel die in april werd afgekondigd van kracht.
Universiteiten en hogescholen worden ook betrokken in een omvangrijk landelijk onderzoek naar de falende pogingen om het aantal wachtgelders te verminderen. Uit het onderzoek moet duidelijk worden wat hiervan de oorzaken zijn, en welke maatregelen wèl kunnen werken. Er wordt onder meer gekeken naar de effectiviteit van de bonus/malus-regeling in het hbo. 'Het onderzoek mag niet eindigen met nieuwe vragen', aldus Ritzen. De conclusies worden in de tweede helft van 1997 bekendgemaakt. Zolang hij minister is probeert Ritzen al het aantal ontslagen omlaag te krijgen. Dat lukt echter niet. Het aantal uitkeringen blijft stijgen, terwijl steeds minder mensen met een uitkering weer een baan vinden.

Interne vacatures

Met het oog op het streven naar een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.
In TUECIS is onder Gopher een overzicht te vinden van de meest actuele vacatures bij de TUE en andere universiteiten en instellingen.

Instituut voor Gerontechnologie
Het Instituut voor Gerontechnologie is een samenwerking van alle faculteiten van de TUE, opgericht voor de verdere ontwikkeling van een onderzoek- en onderwijsprogramma. Gerontechnologie is gedefinieerd als de studie van technologie en veroudering, ten behoeve van een optimale leef-, werk- en woonomgeving en aangepaste zorg voor met name ouderen.

Project-informatie:
Het project moet inzicht verschaffen in de vraag in hoeverre de behoefte aan nieuwe technieken en de omgang hiermee kan worden verklaard uit het lidmaatschap van een techniekgeneratie. Een techniekgeneratie kan ontstaan doordat een technologische innovatie voor meerdere geboortejaargangen in hun formatieve periode (10-25 jaar) onstaat. Het verkregen inzicht zal implicaties hebben ten aanzien van de functionaliteit, bedieningsstructuren en de vormgeving van een breed scala produkten. Het project wordt uitgevoerd in opdracht van het Human Behaviour Research Centre van Philips, en in nauw overleg met onderzoekers van de vakgroep sociologie van de Universiteit Utrecht, het Instituut voor Perceptie Onderzoek en de sectie Geschiedenis der Techniek van de faculteit Technologie Management. Binnen het project zijn twee plaatsen beschikbaar voor Assistenten in Opleiding, die gaan werken bij de vermelde groepen.

Bij het Instituut voor Gerontechnologie is men op zoek naar:

Assistent in Opleiding Gerontechnologie (m/v)

V31150

Algemeen:

Het doel van het project is om op basis van techniekhistorisch onderzoek inzicht te krijgen in de vraag hoeverre het begrip van technologie door een bepaalde generatie en de wijze waarop die generatie met technologie omgaat, is gevormd door confrontaties en ervaringen met technische vernieuwingen in het verleden. De vraag is in hoeverre er in dit opzicht significante verschillen tussen generaties zijn ontstaan. Het onderzoek richt zich met name op innovaties in het huishouden (informatievoorziening, communicatie, keukenapparatuur) in Nederland en één ander Europees land tussen ongeveer 1930-1990. Voor een beperkt aantal technische innovaties wordt onderzocht op welke wijze deze in het huishouden zijn geïntroduceerd, op welke wijze de gebruiker hiermee omging en welke invloed dit heeft gehad en nog heeft op de houding tegenover techniek. U bent werkzaam binnen het leerstoelgebied Geschiedenis der Techniek.

Gevraagd:

U bent TEMA-ingenieur (TU Eindhoven), Ingenieur Huishoud- en Consumentenwetenschappen (LU Wageningen) of een academicus met kennis van of aantoonbare belangstelling voor techniek, de techniekgeschiedenis en consumentengedrag.

Aanstelling:

De aanstelling geschiedt in tijdelijke dienst voor ten hoogste vier jaar. Na één jaar vindt een evaluatie plaats.

Salaris:

Het salaris bedraagt bij voltijdse aanstelling in het eerste jaar f 2.078,-- bruto per maand tot f 3.710,-- bruto per maand in het vierde jaar.

Inlichtingen:

Betreffende de functie: dr.ir. G. Verbong, tel. 2698, b.g.g. 2043. Overige informatie: ir. F. Mientjes, personeelsadviseur, tel. 4979/4404.

Hoe te reageren:

Uw schriftelijke sollicitatie, voorzien van cv, binnen twee weken richten aan prof.dr. H. Bouma, directeur van het Instituut voor Gerontechnologie, o.v.v. het vacaturenummer.

Assistent in Opleiding Gerontechnologie (m/v)

V31151

Algemeen:

Het doel van het project is de ontwikkeling van cognitieve modellen voor het beschrijven en voorspellen van gedragspatronen met betrekking tot de omgang met techniek van oudere consumenten, als functie van hun leeftijd, het lidmaatschap van een techniekgeneratie en hun normen en waarden. Er zullen technieken worden ontwikkeld voor het beschrijven en evalueren van deze cognitieve modellen. De onderzoekschool “Perception and Technology” verschaft het organisatorische kader voor dit project. U bent werkzaam op het Instituut voor Perceptie Onderzoek.

Gevraagd:

U bent afgestudeerd in de gedragswetenschappen, bij voorkeur cognitiewetenschap of psychologische functieleer. U heeft verder: een grondige ervaring met experimenteel onderzoek; goed toepasbare kennis van geavanceerde statistische methoden, m.n. MANOVA technieken; aantoonbare belangstelling voor informatie-ergonomische vraagstukken; ten minste elementaire kennis van programmeertechnieken en basisvaardigheden van de informatica; vermogen om resultaten te integreren met sociaal-psychologische en ontwikkelingspsychologische inzichten.

Aanstelling:

De aanstelling geschiedt in tijdelijke dienst voor ten hoogste vier jaar. Na één jaar vindt een evaluatie plaats.

Salaris:

Het salaris bedraagt bij voltijdse aanstelling in het eerste jaar f 2.078,-- bruto per maand tot f 3.710,-- bruto per maand in het vierde jaar.

Inlichtingen:

Betreffende de functie: drs. B. de Ruyter, tel. 3817., b.g.g. 2043. Overige informatie: ir. F. Mientjes, personeelsadviseur, tel. 4979/4404.

Hoe te reageren:

Uw schriftelijke sollicitatie, voorzien van cv, binnen twee weken richten aan prof.dr. H. Bouma, directeur van het Instituut voor Gerontechnologie, o.v.v. het vacaturenummer.

Binnen de vakgroep Informatica in de sectie Informatiesystemen van de faculteit Wiskunde en Informatica, is men op zoek naar een

Hoogleraar InformatieSystemen m/v

V32.509

Algemeen:

De sectie InformatieSystemen van de vakgroep Informatica van de faculteit Wiskunde en Informatica van de TUE houdt zich bezig met onderzoek naar methoden, technieken en gereedschappen voor het ontwerpen en implementeren van informatiesystemen. De sectie verzorgt daarnaast eerste- en tweede-fase-onderwijs en post-academisch onderwijs op dit gebied en levert een bijdrage aan de bestuurlijke activiteiten binnen de vakgroep, de faculteit, de onderzoekschool SIKS en de universiteit. Het technische karakter van de opleiding blijkt uit de nadruk op constructie en ontwerp van systemen.
Binnen de sectie bestaan twee invalshoeken van waaruit de informatiesystemen worden benaderd: de registratieve benadering en de procesgerichte benadering.
In de eerstgenoemde onderzoeksgroep (DB) worden object-georiënteerde databases, multi- en hypermedia informatiesystemen, en communicatie tussen mens en informatiesysteem en tussen informatiesystemen onderling bestudeerd.
De senioronderzoekers in deze groep zijn dr. P. De Bra en prof.dr. J. Paredaens (deeltijds). De tweede groep (SM) richt zich op executeerbare specificatieformalismen ten behoeve van informatiesystemen, en de analyse, simulatie en modellering van het gedrag van dynamische systemen zoals logistieke besturingssystemen en workflow management systemen.
De senior onderzoekers in deze groep zijn dr. L. Somers en prof.dr. K. van Hee (deeltijds). Een belangrijk kenmerk van het onderzoek van de sectie is het combineren van de verschillende expertises binnen onderzoeksprojecten. De sectie neemt in hoofdzaak deel aan de onderzoekschool SIKS. De groep DB neemt daar naast deel aan de onderzoekschool OTI, en de groep SM neemt ook deel aan de onderzoekschool BETA.

Taken:

De taken van de hoogleraar Informatiesystemen omvatten het leiding geven aan de sectie en het vertegenwoordigen ervan binnen de vakgroep. Daarnaast dient de hoogleraar het onderzoek van de sectie te vertegenwoordigen in binnen- en buitenland en een actieve bijdrage te leveren aan het verwerven van fondsen voor continuering van het onderzoek en onderwijs van de faculteit in het algemeen en de sectie in het bijzonder.
Dit omvat de volgende deeltaken: leiding geven aan de sectie als geheel en het leveren van een bijdrage aan het bestuur van vakgroep, faculteit en onderzoekschool SIKS; onderzoek verrichten op het gebied van de informatiesystemen; leiding geven aan het onderzoek van de sectie; het stimuleren van en richting geven aan het onderzoek van de sectie; het in nauwe samenwerking met de deeltijdhoogleraren en hoofddocenten van de sectie creëren en in stand houden van een onderzoeksklimaat waar binnen de samenhang tussen en integratie van verschillende expertisegebieden wordt bevorderd; in samenwerking met de overige stafleden van de faculteit zorg dragen voor de kwaliteit en samenhang van het onderwijs van de faculteit; het verwerven van contract-onderwijs en -onderzoek (zowel van fundamenteelwetenschappelijk als van toegepaste aard) op het gebied van de informatiesystemen; zitting hebben of nemen in (inter)nationale wetenschappelijke en bestuurlijke organen.

Gevraagd:

De kandidaat dient derhalve:
een internationaal erkend onderzoeker te zijn op het gebied van de informatiesystemen; de onderzoekservaring dient te blijken uit een proefschrift en publikaties; een brede belangstelling te koesteren voor andere informatica-onderwerpen; te beschikken over de benodigde capaciteiten en sociale en bestuurlijke vaardigheden en ervaring ten behoeve van het leiding geven aan de sectie; te beschikken over de nodige nationale en internationale wetenschappelijke contacten, alsmede over contacten met het bedrijfsleven; overzicht te hebben over en belangstelling te hebben voor het onderzoeksgebied van de sectie als geheel om zo in samenwerking met de overige onderzoekers in de sectie de diverse onderzoeksactiviteiten binnen de sectie te kunnen stimuleren en integreren; inzicht te hebben in de actuele onderzoeksvragen, zowel nationaal als internationaal, op het gebied van de informatiesystemen, en ervaring te hebben met de toepassing van wetenschappelijke resultaten in de praktijk; overzicht te hebben over en belangstelling te hebben voor de andere onderzoeksgebieden binnen de vakgroep Informatica, om samenwerking tussen de verschillende secties te kunnen stimuleren; te beschikken over aantoonbare didactische kwaliteiten; inzicht te hebben in de actuele onderwijsbehoeften binnen en buiten de universiteit en visie te hebben op de eisen die de maatschappij stelt aan de informatica-ingenieur. Bij een eventuele keuze tussen twee geschikte kandidaten geven goede contacten met het bedrijfsleven/de industrie de doorslag.

Aanstelling/salaris:

De aanstelling en salariëring geschieden volgens rijksregeling, conform de voor hoogleraren vastgestelde salarisschalen.

Inlichtingen:

Betreffende de functie: prof.dr. D. Hammer, voorzitter Benoemingsadviescommissie, tst. 4416 (kantoor) of 0343-512773 (privé). Ook als u de aandacht wilt vestigen op kandidaten, kunt u zich tot hem wenden. Overige informatie: mw. M. van Koesveld-Maartense, personeelsadviseur, tel. 2321

Hoe te reageren:

Uw schriftelijke sollicitatie, voorzien van cv en een lijst van publikaties, binnen twee weken richten prof.dr. D. Hammer, voorzitter van de benoemingsadviescommissie, faculteit Wiskunde en Informatica, o.v.v. vacaturenummer.

Bij de Vakgroep Theoretische Natuurkunde van de faculteit Technische Natuurkunde zijn twee vacatures voor een assistent in opleiding en een ontwerper in opleiding:

Twee theoretisch fysici (M/V)

V34140 ***ontwerper in opleiding (FOM-positie)***

V34141 ***assistent in opleiding (TUE-positie)***

Algemeen:

Bij de vakgroep Theoretische Natuurkunde wordt binnen de FOM-werkgroep AQ-E-b en de universitaire werkgroep Atoomfysica/Quantumelektronica fundamenteel onderzoek verricht op het gebied van koude atomen. Dit onderzoek sluit nauw aan bij experimenteel werk, zowel aan de eigen universiteit (FOM-werkgroep AQ-E-a en universitaire werkgroep onder leiding van prof.dr. H. Beijerinck) als aan enkele buitenlandse universiteiten, met name in de Verenigde Staten.
Het experimentele werk betreft botsingen tussen atomen in gaswolken die door middel van laserkoeling en andere methoden afgekoeld zijn tot het micro-Kelvin gebied en lager. Hierdoor is een geheel nieuw fysisch regiem ontsloten dat de mogelijkheid biedt tot het waarnemen van nieuwe verschijnselen en het doen van precisie-experimenten. Recent heeft het gebied een snelle ontwikkeling doorgemaakt door het waarnemen van Bose-Einstein condensatie in gassen van alkali-atomen, wandvrij ingevangen in een magnetische valkuil en afgekoeld tot temperaturen in het nano-Kelvin bereik. Botsingen van atomen in dergelijke koude gassen spelen een cruciale rol. De belangstelling gaat ook uit naar de rol van botsingen bij het verschijnsel van spingolven in het Knudsen regiem.
Op het gebied van precisie-experimenten wordt gewerkt aan theoretische problemen, samenhangend met de ontwikkeling van nieuwe atomaire frequentie-standaarden die gebaseerd zijn op koude atomen. Het promotiewerk van beide promovendi zal plaatsvinden aan projecten die het genoemde experimentele onderzoek ondersteunen vanuit de theorie. Het onderzoek vindt gedeeltelijk plaats in het kader van GEMINI, een samenwerkingsproject van de universiteiten te Eindhoven en Utrecht.

Gevraagd:

Wij zoeken twee pas afgestudeerde natuurkundigen (drs./ir.) met uitstekende aanleg in de richting van de theoretische natuurkunde. Numerieke ervaring strekt tot aanbeveling. Ook degenen die binnenkort zullen afstuderen, worden verzocht te reageren. Het is de bedoeling dat het onderzoek met een promotie op basis van publicaties wordt afgerond. Naast het begeleiden van bij het onderzoek betrokken stagiairs en afstudeerders, zullen de kandidaten een bijdrage leveren aan het facultaire onderwijs.

Aanstelling:

De aanstelling geschiedt bij de Stichting FOM, respectievelijk bij de TUE, op basis van een tijdelijke overeenkomst van maximaal vier jaar.

Salaris:

Het salaris bedraagt in het eerste jaar *f* 2078, oplopend tot *f* 3710,-- bruto per maand. De arbeidsvoorwaarden van de Stichting FOM zijn nagenoeg gelijk aan die van de Rijksoverheid, waaronder opname in het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds.

Inlichtingen:

Betreffende de functie: prof.dr. B. Verhaar, tst. 2728, e-mail: b.j.verhaar@phys.tue.nl. Nadere informatie over het onderzoek: www pagina http://herman.ni.phys.tue.nl/atom.html. Overige informatie: bc. P. Tiel Groenestege, pers.adviseur, tst. 4329.

Hoe te reageren:

Uw schriftelijke sollicitatie binnen twee weken richten aan de heer G. Pasmans, directeur beheer faculteit Technische Natuurkunde, o.v.v. het desbetreffende vacaturenummer.

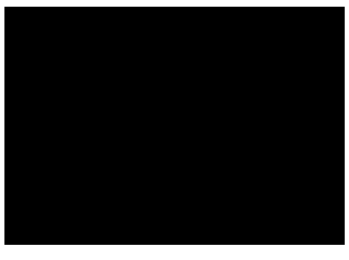

Mr. Yvonne van Rooy:

Economie bestaat bij de gratie van technologie

Sinds een jaar of tien laat de opleiding Technische Bedrijfskunde, nu behorend bij de faculteit Technologie Management, zich bij haar beslissingen adviseren door een Raad van Advies. De functie van dit orgaan is die van een klankbord, volgens decaan prof.dr. Theo Bemelmans. In de Raad hebben zes toppers uit het bedrijfsleven zitting, alsmede twee afgestudeerden. De toetreding van CDA-kamerlid mr. Yvonne van Rooy als raadslid betekent een aanwinst voor de Raad. Zij vertegenwoordigt de politiek en is een ware pleitbezorgster voor technologie. Bovendien heeft de juriste al vanaf haar vroegste jeugd een warme band met de regio.

door Désiree Meijers

De aandachtspunten van de Raad van Advies zijn veelomvattend. Zo staan onderwijs, onderzoek, personeelssamenstelling, internationalisatie en de plaats van de TUE in het algemeen, de nieuwe instroom, alsmede het PR-beleid van de opleiding op de agenda. Ook werden de leden van de Raad van Advies betrokken bij de totstandkoming van de fusienota TEMA en Technische Bedrijfskunde. Volgens prof. Theo Bemelmans was het zinvol om de commentaren van de achterban van de diverse leden hierin te verwerken. Ook voor de onderzoeksschool Beta bewees de Raad haar bestaansrecht. Raadslid ir. Henk Bodt, vice-president van Philips, heeft zich sterk gemaakt voor de totstandkoming ervan bij het ministerie van Economische Zaken. De Raad heeft in dit soort gevallen duidelijk een functie van pleitbezorger. Volgens Bemelmans spreekt EZ nu eenmaal liever met een vertegenwoordiger uit de industrie, dan met een hoogleraar. Maar ook algemene zaken zoals de discussie rondom de studiefinanciering, komen tijdens de halfjaarlijkse vergaderingen van de Raad aan bod.

Positieve ontwikkeling

De ingang bij Economische Zaken is voor Bedrijfskunde met de komst van Tweede Kamerlid mr. Yvonne van Rooy een stuk breder geworden. Begonnen bij het Nederlands Christelijk Werkgeversverbond (NCW), stapte zij over naar het Europees Parlement. Daarna was Van Rooy zeven jaar staatssecretaris voor Economische Zaken onder twee kabinetten Lubbers. Steeds heeft zij bewezen zich staande te kunnen houden in een mannenmaatschappij.
Moet een vrouw meer presteren dan haar mannelijke collega? Van Rooy heeft het zelf zo nooit ervaren. 'Het is toch de kwaliteit waar je op beoordeeld wordt. Als dat voor elkaar is, krijg je als vrouw dezelfde kansen als een man.' Zelf heeft ze er een gewoonte van gemaakt om van haar vrouw-zijn een sterk punt te maken. 'Wanneer je de enige vrouw in een mannelijk gezelschap bent, val je op en dat moet je benutten. Toch zie je steeds meer vrouwen in het bedrijfsleven, zeker in het midden- en kleinbedrijf. Alleen het doorstoten naar de top gebeurt nog te zelden, volgens Van Rooy. Zij ondersteunt vol overgave initiatieven als de verkiezing van de 'Zakenvrouw van het jaar'. Als voorzitter van de jury ziet ze de aanmeldingen ieder jaar groeien in aantal. 'Een positieve ontwikkeling', vindt ze.

Levensbelang

Wie Van Rooy op de praatstoel wil krijgen, hoeft haar maar te vragen naar het belang van technologie. 'Dat is verschrikkelijk belangrijk', vindt zij. 'In de Zuid-Nederland zit de meeste industrie. Hier in de Randstad (het kamerlid woont en werkt in Den Haag) zijn de activiteiten met name toegespitst op dienstverlening en handel. Daardoor wordt het belang van de technologie hier nog wel eens over het hoofd gezien. Van Rooy kan niet nadrukkelijk genoeg stellen dat technologie van levensbelang is voor de economie. 'Wij kunnen een voorbeeld nemen aan landen als Taiwan en Korea, die heel gericht bezig zijn hun economie te ontwikkelen tot een kennis-economie. Dit betekent dat de samenwerking tussen universiteit en bedrijfsleven geïntensiveerd moet worden. Dit vraagt een actieve ondersteuning van het bedrijfsleven bij onderzoek en ontwikkeling. In Nederland zijn de tegemoetkomingen van regeringswege echter lager dan goed is voor ons land', is de stellige overtuiging van de politica. 'Minister Wijers van EZ en minister Ritzen van Onderwijs streven ernaar om de uitgaven en subsidies voor technologie op OESO-niveau (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) te brengen. Korea daarentegen streeft naar een niveau van de G7-landen. Je ziet dat land dan ook met sprongen vooruit gaan.'

Mr. Yvonne van Rooy ziet zichzelf als de ideale ambassadeur voor Technische Bedrijfskunde. Foto: extern

Typische alfa

Maar niet alleen de regering heeft te weinig belangstelling voor techniek. Ook bij de studenten mag techniek een beter imago krijgen. Wat betreft de aanmelding voor Eindhoven is Van Rooy, net als de andere betrokkenen, niet tevreden over het dalend studentenaantal. Een reden hiervoor is volgens haar de demografische ontwikkeling; de geboortegolf is over de top. Maar vooral de invoering van de prestatiebeurs heeft een negatief effect op de inschrijving voor technische studies. Bovendien vormt de beperking tot een vierjarige opleiding een oorzaak. Hoe denkt zij dat de keuze voor een technische studie gestimuleerd kan worden? Van Rooy: 'Van jongsaf moet je al hieraan werken. Leuke projecten in dit kader zijn de zogenaamde 'Ontdekhoeken' in onder meer Rotterdam en Zwolle. Op een speelse manier kunnen kinderen daar ontdekken hoe leuk techniek is. Een andere mogelijkheid is volgens het kamerlid om stimulansen voor een technische studie te bieden op het gebied van studieduur of studiefinanciering.
Zelf studeerde de politica rechten in Utrecht. Als zij opnieuw voor de keuze zou staan, zou zij dan kiezen voor een technische opleiding? 'Ik ben een typische alfa. Bovendien lag en ligt mijn belangstelling op het bestuurlijke vlak. Daarvoor is een rechtenstudie bijzonder geschikt. Maar als je de capaciteiten hebt voor een technische studie, liggen daar prima mogelijkheden.'

Sterke punten

Het oordeel van het visitatieteam van de EFMD (European Foundation for Management Development) over de bedrijfskunde-opleiding van de TUE was heel positief in 1994. Alhoewel Van Rooy nog pas eenmaal een vergadering meemaakte van de Raad van Advies, heeft ze wel een duidelijke mening over wat deze sterke punten zijn. 'Door de opzet van de studie met een belangrijke wiskunde-component onderscheidt deze opleiding zich van de andere die elders worden aangeboden. Deze technisch wiskundige invalshoek maakt de opleiding tot een èchte ingenieursopleiding. Ook geeft de inbedding in een industriële regio een perfecte aansluiting met de praktijk. Het stagejaar vormt een mooie overgang van theorie naar praktijk. Bij veel opleidingen is dit vaak een zwak punt', volgens Van Rooy. 'Bovendien onderhoudt de TUE goede contacten op internationaal niveau.'
Van Rooy is tevens lid van de Adviesraad voor de Universiteit Utrecht. Toch bijten beide adviesfuncties elkaar niet, meent zij. 'In Utrecht betreft het meer een maatschappelijke adviesraad voor de hele universiteit. We houden ons niet bezig met faculteitgerichte activiteiten. De leden hebben allemaal een maatschappelijke functie, die hen in staat stelt de universiteit een spiegel voor te houden.'

Ambassadeur

Waarom vindt ze het leuk om zich in te zetten voor de Eindhovense universiteit? 'Mijn vele contacten in het bedrijfsleven en Den Haag, maken mij als het ware tot ambassadeur voor Bedrijfskunde. En vanwege het belang van Technologie Management voor de Nederlandse economie, ben ik zeer gemotiveerd.'
Van Rooy is zowel in de politiek, in het bedrijfsleven en nu ook in de wetenschap ingevoerd. In hoeverre kloppen de stereotiepen van de universiteit die leven bij de andere twee? 'Er is inmiddels zoveel bezuinigd, dat je niet meer kunt spreken van een riante positie van de universiteit. Er is nog veel te doen. De bestuursstructuur van de universiteit kan vaak veel efficiënter. Er is meer autonomie nodig, met meer ruimte voor een flexibel arbeidsvoorwaardenbeleid en ook een moderner vorm van bestuur.'
De TUE zit na het vertrek van drs. Henk ter Heege verleden week zonder voorzitter van het college van bestuur. Yvonne van Rooy is in de wandelgangen nogal eens genoemd als een mogelijke opvolger. Zit hier een kern van waarheid in? 'Wandelgangenpraatjes leiden niet tot benoemingen', zegt ze lachend. Maar al was ze benaderd, haar taak ligt in Den Haag, zegt ze beslist. 'Het aardige in de politiek is dat je altijd voor verrassingen staat.'

Bonden stemmen in met cao

door Pieter Evelein HOP

De leden van de vier onderwijsbonden (ABOP, CCOOP, CMHF en de Ambtenarencentrale) hebben ingestemd met de onderwijs-cao. Er bestond wel de nodige kritiek op belangrijke onderdelen, maar een beter resultaat was volgens de achterbannen niet te verwachten. Onderhandelaars van de bonden hadden 22 november overeenstemming bereikt over een nieuwe cao. De meeste leden van de ABOP vonden dat het akkoord van de onderhandelaars eigenlijk moest worden afgewezen. Uiteindelijk stelden zij echter liever de 'summiere salarisverhoging' veilig. De achterban van de CMHF had geen zin om nee te zeggen, omdat het een overbruggings-cao betreft.
Wel waarschuwt de bond dat in de volgende cao een forse salarisverhoging moet worden opgenomen. Volgens de cao krijgen alle werknemers van universiteiten en hogescholen per 1 oktober '95 een loonsverhoging van 0,65 procent, en 1,1 procent per 1 april '96. Ook is een verkorting van de werkweek naar 36 uur afgesproken. De cao loopt van 1 april '95 tot 1 juni '96. Een normale cao heeft een looptijd van twee jaar.

Technische zegeningen vragen om ethisch reveil

De techniek groeide de laatste eeuw exponentieel en kreeg steeds meer invloed op onze samenleving. Techniek en samenleving kunnen zelfs niet meer zonder elkaar, met alle problemen vandien. Het publiek volgt de ontwikkelingen op het gebied van gentechnologie (stier Herman), de industrie in relatie met milieu en veiligheid (Brent Spar) en het koppelen van bestanden (Air Miles) uiterst kritisch. Medici kennen al sinds Hippocrates een beroepseed. Ook van de ingenieur wordt verwacht dat hij ethisch bewust is. Ingenieursethiek bestaat echter nog nauwelijks. Het tij lijkt echter te keren voor ethische bezinning, meent prof.dr.ir. Egbert Schuurman. Afstuderen als ingenieur op een ethisch onderwerp kan tegenwoordig. De TU Delft stelde het college 'Ethische bezinning' zelfs verplicht.

door Désiree Meijers

Snelle technologische veranderingen, die elkaar bovendien in een razend tempo opvolgen, kom je in elke publikatie over techniek en ethiek tegen. Nu is er sinds de Tweede Wereldoorlog ook enorm veel veranderd, zeker op vakgebieden als telematica, ruimtevaart en de geïndustrialiseerde landbouw. De Duitse filosoof Heinrich Stork illustreerde dit op de volgende manier. Als we de technologische ontwikkeling vanaf de oertijd tot een tijdschaal van één dag zouden inkorten, dan heeft de uitvinding van de stoommachine in de laatste halve minuut plaats. Daarna zet een stormachtige ontwikkeling in, die ons in materieel opzicht een geweldige verrijking oplevert.

Tegelijkertijd wordt echter duidelijk dat er ernstige bezwaren kleven aan de zogenaamde 'wonderen der techniek'. Het aanvankelijk optimisme van het publiek over de technologische vernieuwingen is omgeslagen door gebleken problemen als het broeikaseffect, uitputting van grondstoffen en aantasting van de ozonlaag.

Verantwoord handelen

De moderne technoloog, schrijft techniekfilosoof Hans Achterhuis in zijn nieuwste boek *Natuur tussen mythe en techniek* (zie ook Cursor 12), is niet meer de vervaardiger van dingen, zoals zijn voorganger de homo faber of ambachtsman. Een pottenbakker kan zijn mislukte creatie aan gruzelementen smijten, gemanipuleerde DNA-recombinanten leveren problemen op van een andere dimensie. De moderne ingenieur heeft het traditionele en praktische tijdperk achter zich gelaten. Hij maakt niet alleen in eerste plaats dingen, maar al handelend, beïnvloedt hij mens en maatschappij. De industriële techniek heeft een niet meer te keren invloed op de samenleving. De technoloog ontkomt er niet meer aan om na te denken over zijn werk en er verantwoordelijkheid voor te aanvaarden.
'Ethiek voor de techniek is de wetenschap van het verantwoord handelen van de ingenieur', aldus prof. Egbert Schuurman. 'Het motief, het *waarom* is hierbij het voornaamste. De normen geven de richtlijnen aan. Een ethisch verantwoorde handeling is die waarbij naar eer en geweten een evenwichtige afweging wordt gemaakt, gebaseerd op de geldende normen.' Schuurman doceert deze grondbeginselen aan de TUE, aan de TU Delft en recenter, ook aan de LU Wageningen. Daarnaast is de technicus en filosoof lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal voor de Reformatorische Politieke Fractie.
Schuurman: 'Voordat ethische kwesties je bezighouden, is het goed je af te vragen wat moderne techniek is. Volgens mij is dit het vormgeven van materie met behulp van gereedschappen ten behoeve van menselijke doeleinden. Dit geldt zowel voor de ambachtelijke techniek en de moderne techniek. Door de invloed van de wetenschap is de reikwijdte van de moderne techniek enorm. De belangrijkste vraag daarna is: waarom doe je iets?'

Milieutechnologie

Onlangs bezocht Schuurman met mede-kamerleden een plant-veredelingsbedrijf. 'Er werd ingegaan op wat ze allemaal konden op het gebied van genetisch manipuleren van planten, maar niet op het *waarom* van hun activiteiten', zegt Schuurman. 'Dat vind ik fundamenteel fout. Bovendien ook griezelig. Het publiek spreekt wel schande van genetisch gemanipuleerde dieren. Zalmen die gekweekt worden zonder schubben om zo het schoonmaken te vergemakkelijken, vervullen iedereen met afschuw. Het is ook duidelijk zichtbaar wanneer Amerikaanse runderen met het groeihormoon BST bewerkt zijn; zij zijn gewoon aantoonbaar ziek. De aanpassing bij planten verloopt echter geruislozer, maar is misschien nog wel schadelijker. In mijn opinie moet de wetenschapper eerder gaan denken en zich afvragen of dat wat kan, ook wel moet.'
Biedt milieutechnologie misschien een oplossing? Deze techniek is bedoeld als oplossing voor de spanning tussen economie en ecologie. Volgens Schuurman betekent milieutechnologie bij voortgaande economische groei nog steeds een te grote aanslag op de natuur. Deze technologie houdt immers geen rekening met de samenhangen in de natuur, zoals bij biologische landbouw wel het geval is. Schuurman ziet het als zijn taak dit soort schijn aan het licht te brengen. Wel huldigt hij bij dit streven een bepaald soort realisme. 'Je kunt immers geen ijzer met handen breken. Ik zoek geen paradijs. Alles heeft een prijs. Alleen vind ik de prijs nu veel te hoog.'

Tegen dierproeven en genetische manipulatie met dieren bestaat steeds meer weerstand. Wat kan, moet dat ook?
Foto: Stichting Afschaffing Dierproeven

Regelethiek

Kamerlid Schuurman houdt zich gemiddeld een dag in de week bezig met politiek. Interessant, al is één dag meer dan voldoende, vindt de hoogleraar. De politiek doet te veel aan nakaarten. Ook is de sfeer daarbij naar zijn smaak te vaak 'van het kastje naar de muur'. Veel leuker vindt hij het om studenten op te leiden en te begeleiden. Over belangstelling voor zijn colleges heeft hij niet te klagen. 'Gemiddeld heb ik zo'n dertig deelnemers. Een keer kwamen er zelfs zestig.'
Voordat Schuurman promoveerde op 'Techniek & Toekomst; confrontatie met wijsgerige beschouwingen', studeerde hij cum laude af in de civiele techniek in Delft. Zelf denkt hij dat deze technische achtergrond in zijn voordeel werkt. Technische studenten haken al vlug af als het te geitewollesokkerig wordt. Bovendien hebben de studenten meer respect

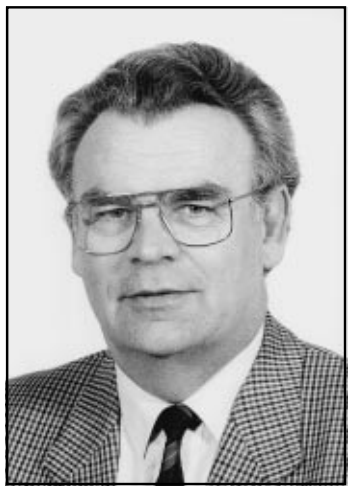

Prof.dr.ir. Egbert Schuurman heeft over belangstelling voor zijn colleges niet te klagen.
Foto: Repro

Beroepsethiek is er nog niet

Een beroepsethiek voor de ingenieur die zich richt op het hoe en waarom van gedragsregels, is er nog niet. De Nederlandse ingenieursvereniging Niria heeft er wel aan gewerkt. Bedrijfsethiek daarentegen bestaat wel. Zo zijn er milieu-convenanten en kwaliteitsafspraken, die te rangschikken zijn onder bedrijfsethiek. Deze houden zich bezig met aan welke morele regels bedrijven zich moeten houden. In een rapport van de Niria wordt een helder overzicht gegeven van de status quo op het gebied van de ethiek voor de ingenieur. Daarnaast komen zaken als ethisch handelen, produceren en ontwerpen aan bod. Het rapport *Ingenieurs en ethiek* is te bestellen bij E. Roos, tel. 070-3522141.

voor je, als blijkt dat je weet waar je over praat. Of dat nu over virtual reality is, of over genetische manipulatie. Veel collega-filosofen en ethici moeten dan afhaken. Over het algemeen begrijpen zij weinig van techniek. Bovendien splitsen ze het nooit uit, als zij spreken over techniek. Terwijl bijvoorbeeld bouwkunde toch totaal andere ethische aspecten kent dan laten we zeggen chemische technologie. Dit levert veel miscommunicatie op.'
Ook beperken filosofen en ethici zich volgens Schuurman vaak door de ethiek technisch te interpreteren. Er wordt dan een regel-ethiek gepropageerd die aan de grenzen plaatsvindt. Schuurman: 'Dáár waar het fout gaat of dreigt te gaan. Die grondhouding moet veranderen. Dit geldt overigens ook voor technici zelf. Hen ontbreekt veelal de oefening in de omgang met ethische kwesties.'

Ethische plicht

Schuurmans uitgangspunt is dat het ethisch besef om zaken goed te willen doen, in principe in ieder mens aanwezig is. Dit resulteert in een ethische plicht inzake nieuwe techniek: er goed mee doen. Maar hierbij speelt dat wanneer scholieren een vervolgopleiding kiezen, het in feite al jonge volwassenen zijn. Hun persoonlijkheid is reeds gevormd binnen gezin, school en maatschappelijk leven. Normen en waarden staan reeds vast. Zo staat het in het rapport *Ingenieurs en ethiek* van de Stuurgroep Techniek en Maatschappij van de Nederlandse Ingenieursvereniging Niria. Tijdens de opleiding en in de vorm van discussies binnen de beroepsgroep is aandacht voor de ethische aspecten in de beroepspraktijk nuttiger dan pogingen om normen en waarden bij te brengen.
Toen Schuurman afstudeerde in 1963 in Delft had hij graag een filosofisch onderwerp gekozen. Daar moest toen toestemming voor worden verkregen. Die kwam, echter nadat hij was afgestudeerd op een technisch onderwerp over luchtbelletjes in klei en water. Vandaag de dag is dit anders. Afstudeerders zijn welkom bij prof. Schuurman. Onderwerpen genoeg. Schuurman: 'Mijn vak wordt tegenwoordig gelukkig een stuk beter gewaardeerd. Uit de hoek van TEMA-studenten en VKO-ers (verkorte opleiding-volgers) komen goed gemotiveerde studenten.' Vooral over de inzet en de ethische gevoeligheid van de laatste groep is Schuurman tevreden. Over de grondhouding van de doorsnee-student is Schuurman minder tevreden. 'De bestaande ontwikkeling wordt te veel als norm aanvaard. Terwijl we veel meer moeten werken aan het waarom van onze inspanningen. Aan breedsporigheid, aan veelzijdigheid, toegespitst op natuur en cultuur. Eenzijdigheid staat hierbij haaks op de wenselijkheid. Als blijkt dat een bepaalde techniek niet goed is, moet er een andere voorhanden zijn. Niet steeds een stap verder zetten op de ingeslagen weg.'

Gewoon dom

Maar niet alleen de houding van studenten kan beter. Ook vakdocenten zien ethiek en filosofie nog te zelden als een 'echt vak' en daarom vinden ze het tijdverspilling. Dit hoort Schuurman geregeld van studenten die zijn colleges volgen. 'Ik vind het gewoon dom dat er zulke opvattingen bestaan', zegt hij. 'Grote geesten in de geschiedenis, zoals de wiskundige Norbert Wiener en natuurkundige Albert Einstein waren tevens filosofen.' Schuurman: 'Ik zou best eens een uurtje college willen geven aan mijn opponenten, zodat ze kennis kunnen nemen van mijn standpunten. Ze kunnen daarna niet anders dan inzien dat het hun eigen vak verrijkt.'
Wie dit wil doen kan vanaf vandaag, donderdag 7 december, terecht bij het college 'Ethiek van de wetenschap en techniek'. Voor wie dan nog meer wil weten, is het college 'Filosofie van de techniek en cultuurfilosofie', of het werkcollege 'Cultuurfilosofie, Moderne wijsgerige stromingen en Milieufilosofie' wellicht een optie. Schuurmans colleges zijn gebaseerd op een reformatorische grondslag. Drukt dit een zware stempel op het vak? Dit valt wel mee volgens de filosoof. 'De problemen waar we mee worstelen in de ethiek zijn voor alle levensbeschouwingen hetzelfde. Alleen de zienswijze is anders. Je moet ernaar streven om je niet te beperken tot discussies over goed en kwaad. Dan ben je vlug uitgepraat. Het verantwoord handelen, daar gaat het om.'

Stapje verder

Naast de reeds genoemde colleges, gebaseerd op een reformatorische grondslag, biedt de TUE meer mogelijkheden om te werken aan de bewustwording van ethisch/filosofische aspecten van de technische wetenschap (zie kader). In Eindhoven is geen van deze vakken verplicht. In Delft wordt het college 'Ethische bezinning' verplicht gesteld. Wat vindt Schuurman van het verplicht volgen van deze colleges? 'Liever zie ik de studenten komen uit eigen beweging. Met het vak verplicht te stellen, geeft Delft enkel het belang aan dat ze er aan hechten. Zelf zou ik nog een stapje verder willen gaan. Ik hoop dat het extra jaar van de verlengde studieduur mede besteed wordt aan ethiek van de techniek.'

Ethisch college-programma

Behalve de colleges van prof.dr.ir. Schuurman worden er diverse colleges met een ethisch/filosofische inslag aan de TUE gegeven. Te weten:

* Wijsgerige antropologie en Ideeëngeschiedenis, door prof.dr. W. Derkse (aangesteld door de katholieke Radboud Stichting).
* Wetenschapsfilosofie I, door prof.dr. A. Sarlemijn.
* Bedrijfsfilosofie en bedrijfsethiek, door prof. Sarlemijn in samenwerking met prof.dr. L. Verhoef.

In de Studiegids van de TUE staat een korte beschrijving van deze colleges.
Het college 'Filosofische achtergronden van informatietechnologie' van prof.dr.ir. P. Kroes en prof.dr.dipl.ing. D. Hammer gaat echter niet door. Prof. Kroes verlaat de TUE per 1 januari, omdat hij aan de TU Delft gaat doceren.

De 'wonderen der techniek' leiden in relatie tot het milieu geregeld tot spanningen.
Foto: extern

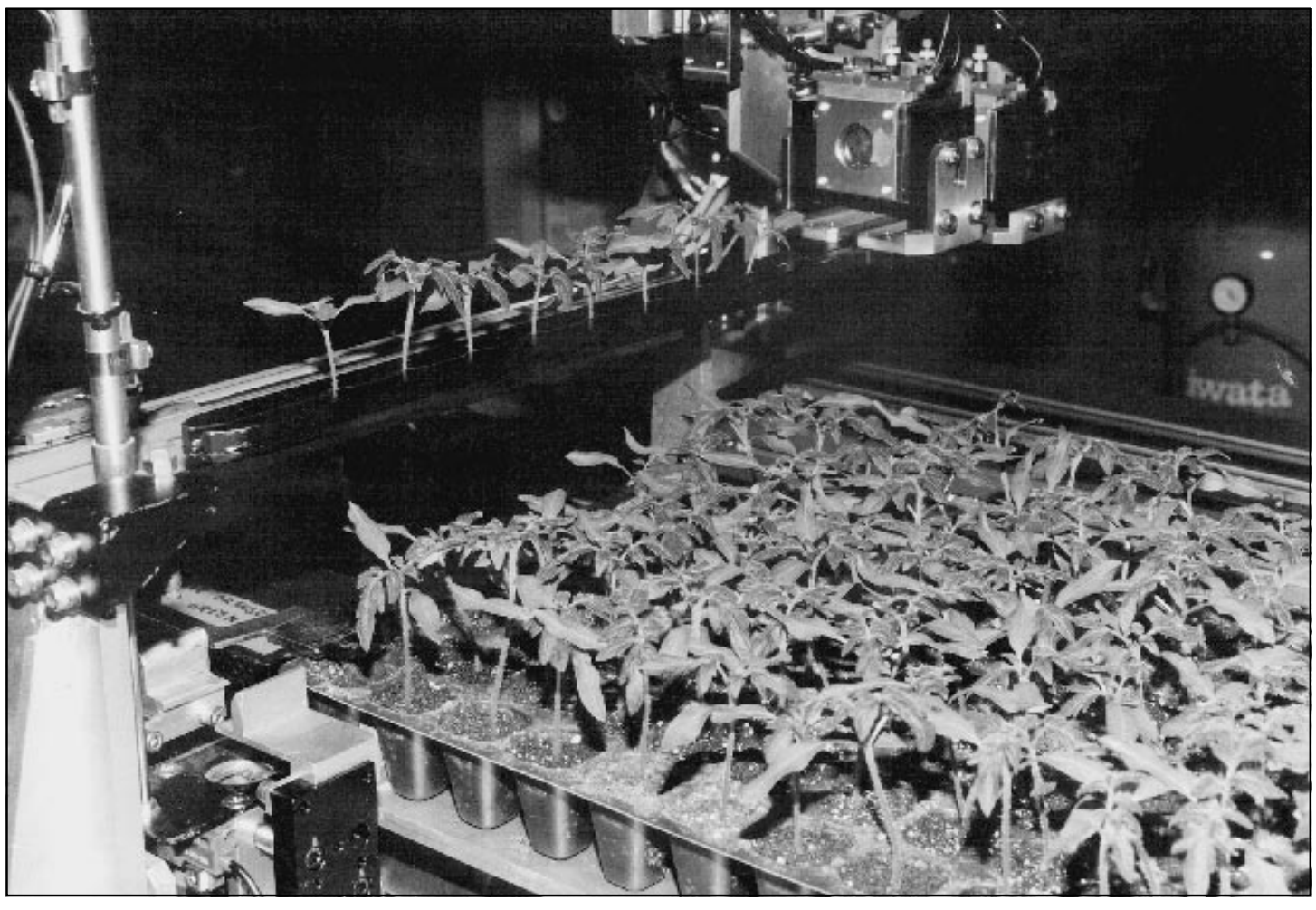

Genetische manipulatie met planten, zoals bij deze tomaten, spreekt het kritisch vermogen van het grote publiek nauwelijks aan.
Foto: ANP

Een rokende Kees Torn en rauwe Maarten van Roozendaal

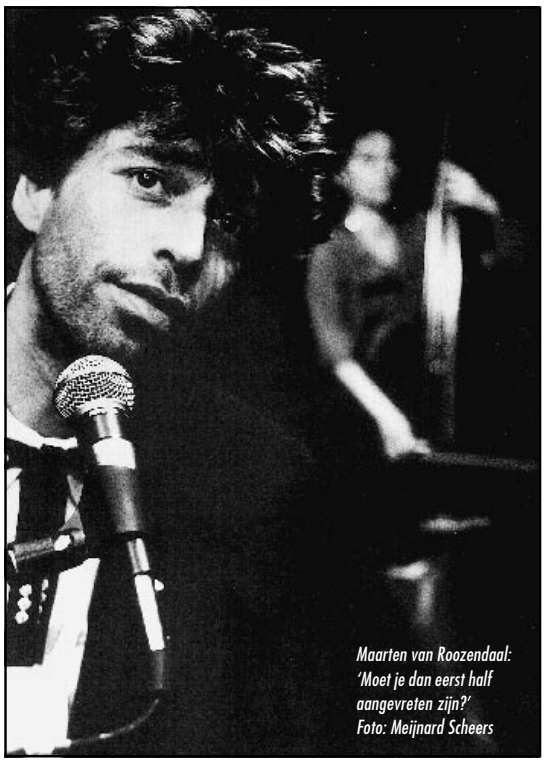
Maarten van Roozendaal: 'Moet je dan eerst half aangevreten zijn?' Foto: Meijnard Scheers

Kees Torn won vorig jaar het Leids Cabaretfestival, Maarten van Roozendaal de jury- èn publieksprijs van het Amsterdams Kleinkunst Festival, ofwel de Wim Sonneveldprijs. Beiden zitten zelf achter piano, zijn nog niet zò bekend, roken op het toneel, schrijven hun eigen nummers en muziek, hebben een totaal verschillende stijl en treden binnenkort op in de Stadsschouwburg.

'Je mag hier eigenlijk niet roken, ... da's waar. Maar ik heb met de directeur gesproken; vandaar.' Zo begint Torn zijn laconieke lied over sigaren. Uiteraard met het genotsstokje in de mond, want: 'Steeds als ik een sigaartje rook denk ik aan jou. En anders ook', intussen rookringetjes blazend zonder de sigaar uit de mond te nemen. De jury van het Cabaretfestival vergeleek hem met Drs. P. Zie ook het paradoxale: 'Ik zeg wel dat ik geen diploma's heb, alleen een diploma Vervalsen. Maar dat heb ik zelf gemaakt, dus dat telt niet mee.'
Kim Soepnel begeleidt Maarten van Roozendaal op de contrabas bij zijn gezongen verhalen en causerieën over het leven en (verloren) liefdes. Hij bezingt het huiskamerleed van de eenling, vaak gebaseerd op de werkelijkheid. Zoals in het nummer 'Heilo', waarbij een zelfmoordenaar vergeet te springen en zo ook de laatste trein 'mist'. Op zijn zevende zag Van Roozendaal een man voor de trein springen. De omstanders hadden echter meer aandacht voor de ronddwarrelende briefjes van honderd, dan voor het slachtoffer. Van Roozendaals stem lijkt op die van rook en drank doordrenkte van Tom Waits en zijn teksten druipen van de blues en ironie. Soms gedragen met rauwe uithalen, dan melancholisch, zoals in het nummer 'K'nijn': 'Tussen de bromtol en de oude teddybeer ligt heel alleen nieuwe wit k'nijn. Meisje speelt iedere dag met haar lappenpop. Moet je dan eerst half aangevreten zijn?'
Van Roozendaal komt op 8 en Torn op 13 december in de Stadsschouwburg.

Plunk en Van Dik Hout in het Muziekcentrum

De Eindhovense gitaarband Plunk speelt op 12 december in het Muziekcentrum in het voorprogramma van Van Dik Hout. Plunk bracht onlangs een tweede cd uit, die ook in Japan verschijnt. Plunk bestaat uit Roelof van Driel (AIVE, drums, zang) en Jos van Vliet (gitaar), Adrie Kouwenberg (zang, gitaar) en Marc Jongen (gitaar), alledrie TUE-ers. In 1993 werden ze eerste bij de Pythische Spelen en in '94 tweede bij de Wraak van Brabant. Van Dik Hout begon drie jaar geleden als schoolband, en na wat omzettingen trad men met Nederlandstalige nummers uit de schaduw van het clubcircuit. Daarna ging het snel: de debuut-cd Van Dik Hout en de tweede single 'Alles of niets' liepen als een trein. Opvallend zijn de ingenieus gestructureerde gitaarpatijen en een solide ritmebasis, waarop Martin Buitenhuis zijn dynamische vocalen los kan laten.

door Gerard Verhoogt

Politiek, geluid en surrealisme in 100 jaar film

De nieuwe technische ontwikkeling in de jaren '30 was de geluidsfilm. In 1927 zong Al Jolson de eerste tonen in 'The Jazz Singer' van Warner Brothers. Met MGM, Universal en Paramount beheersten de grote studio's alle facetten van de Amerikaanse film, op de apparatuur en het filmmateriaal na. Ze vestigden hun macht voor decennia en het studiosysteem zorgde ervoor dat er weinig 'persoonlijke' films gemaakt werden, tenzij regisseurs een echt grote naam hadden. Seks, en dan met name de homosexuele kant, bleef echter taboe. Zo werd de lesbienne in 'Pandora's box' (1929) van Pabst eruit geknipt en werd de film verboden in Engeland. In Europa werd film meer als een kunstvorm gezien en zorgden surrealisten als Man Ray, Dali en Louis Bunuel voor vernieuwing in de film met hun associatieve, onlogische films. In 1930 vernielde een groep (rechtse) demonstranten Bunuels studio en de Parijse prefect verbood zijn 'L'age d'or' prompt. Met Dali had Bunuel de bourgeoisie en de kerk al eens voor gek gezet en de wereld geschokt met een close-up waarin een (koeie)oog wordt doorgesneden. In deze tijd doet de politiek zijn intrede in de film. In 'Greed' (1924; regie Erich von Stroheim, te zien in het Centrum voor de Kunsten) gaat een arbeidersgezin ten onder aan hebzucht en 'Metropolis' (1927, regie Fritz Lang) toont de uitgebuite massa in een visueel overweldigende film. In de geluidsfilm 'Philips Radio' portretteerde Joris Ivens de arbeiders als een radertje in een groot geheel. Veel Russische films waren bewust politiek. Lenin had film uitgeroepen als hèt propagandamiddel en Eisenstein bewees hoe indringend het kon werken. Wie de trappenscène van 'Pantzerkruiser Potempkin' gezien heeft, vergeet die niet snel meer.

AGENDA

AOR

Vrijdag 8 december
Optreden van Local Offense in de benedenzaal.

Zondag 10 december
Film: 'Condition Red' in de bovenzaal, 21.00 uur.

Maandag 11 december
Theaterdagen: 12 mm cabaret en open podium, bovenzaal, 21.00 uur.

Dinsdag 12 december
Theaterdagen: improvisatietheater van Piranha.

Woensdag 13 december
Theaterdagen: try-out van Pieter de Rijk.

Studium Generale

Maandag 11 december
Zie pagina 2 voor SG-Aktueel.

Dinsdag 12 december
In de donkere winterdagen lezen Jeroen van den Heuvel en Henry Neyhorst postmodernistische verhalen en gedichten voor; va. 12.45 in de Glazen Zaal, auditorium.

Woensdag 13 december
Dr. Jojada Verrips houdt de lezing 'Empire of the evil' over video-geweld; va. 11.45 uur in de Blauwe Zaal, aud.

Tentoonstellingen

Tot 15 januari
'Toen Eindhoven nog een filmstad was' in de hal van het HG.

Glaskunst van diverse kunstenaars op vloer 4, HG, en afscheidstentoonstelling van Albert Thijssen, bibliotheek vloer 4.

Uit in de stad

Donderdag 7 december
Karina Holla speelt 'Lulu' in Plaza Futura.

100 jaar film/Centrum vd Kunsten/Bergman-retrospectief: 'De Maagdenbron'.

Meer dan de som der blues-, soul-, pop- en jazzdelen: Spain speelt in De Effenaar.

Vrijdag 8 december
Cabaretier van het rauwere soort: Maarten van Roozendaal speelt in de Stadsschouwburg.

100 jaar film/Plaza Futura/Best of the Westerns: 'High Noon'; ook morgen. Het Vervolg speelt het stuk 'Thuis'.

100 jaar film/CvdK/Bergman-retrospectief: 'De Avondmaalsgasten'.

Concert van The Presidents of the United States; vrolijk, komisch en opzwepend in De Effenaar. Daarvoor: Mad Dog Loose.

Contrabas en piano in Het Klein: Duo Bassanova.

Zaterdag 9 december
'De Afrekening': cabaret van De Bloeiende Maagden en Mark Scheepmaker; Stadsschouwburg.

Theater in de Plaza: Piet Rogie & C'ie Peter Bulcaen met 'De angel in het vuur of de klacht van Prometheus'.

100 jaar film/CvdK/Bergman-retrospectief: 'De grote stilte'.

The Very Girls (country folk) in Kaffee de Groot.

Zondag 10 december
'De Wereld' door Quadrivium in de Muziekschool. Zie elders in Cursor.

100 jaar film/Plaza/Best of the Westerns: 'Once upon a time in the west'.

Event in De Effenaar: Jan Zobel.

'De Frisse Lucht': Nederlandstalige liedjes uit '70 en '80, Café Berlage.

Maandag 11 december
Jazzcafé Wilhelmina presenteert een aantal workshops.

Hans Dorresteijn speelt 'Gesmolten IJsberen' in de Stadsschouwburg.

100 jaar film/Plaza: 'Rashomon' van Kurosawa. Theatergroep Boem speelt 'Ariadnes Draad'.

Dinsdag 12 december
Concert van Van Dik Hout in het Muziekcentrum, met Plunk in het voorprogramma.

100 jaar film/CvdK/Silent Classics: 'Blood and Sand' met Rudolph Valentino.

Freeze Frame: programma over de Nieuwe Media; in De Effenaar.

Woensdag 13 december
Kees Torn speelt 'Laat maar waaien' in de Stadsschouwburg.

De Toneelschuur speelt 'Potters Beesten' in de Plaza.

100 jaar film/CvdK/Silent Classics: 'Greed' van Erich von Stroheim.

Film in De Effenaar: 'Niagara', met Marilyn Monroe.

Filmquiz 100 jaar cinema

In het kader van 100 jaar film houdt Cursor eens in de maand een filmquiz met Plaza Futura. Stuur het antwoord van de vraag voor 14 december op briefkaart naar Plaza Futura, Postbus 4502, 5601 EM Eindhoven. Prijs voor deze maand: de biografie van de maker van de film uit de prijsvraag.

Cultuur

Faculteitsberichten

Faculteitsberichten donderdagmiddag voor 15.00, uur op floppy disk, via bureau onderwijs, bij Cursor inleveren. De berichten worden maar één keer geplaatst. Een bericht voor meerdere faculteiten wordt éénmaal volledig en vervolgens alleen met verwijzing geplaatst. Samenvattingen langer dan tien regels worden geweigerd.

ALLE FACULTEITEN

Wijzigingen ouderejaars-collegerooster

W	2.2 di 1+2 u.	4A450	moet zijn 4A540
WMT	2.2 di 1+2	4A450	moet zijn 4A540
B	3.2 vr 5+6	7U590	16 wordt 2
B	2.2 do 18.30-20.30	7U253	1 wordt RC018
TM	2.2 ma 5	2F710	RCk2 wordt 2
ITW/IT	2.2 ma 5	2F710	RCk2 wordt 2
ITW/IT	2.2 ma nm	2F712	HG863 wordt HG861
BDK	2.2 ma 3+4	1F030	8 wordt P1
INF	3.2 do 3+4	2L530	10 wordt vrijdag 1+2 u. 10
WSK	2.2 do 1+2	2F520	HG609 wordt 13
WSK	3.2 di 1+2	2B220	HG696 wordt HG609
WSK	4.2 wo 1+2+3	2F800	WS-120 wordt TM114
INF	2.2 do 1+2	2F530	HG609 wordt 13
Keuze PP-fase	ma nm	5L941	moet zijn 0L941
Keuze PP-fase	wo 1+2+3	2F800	TM114 toevoegen

IPO-colloquia

- ir. H. Harkema, IPO ('Automatic detection & correction of syntax errors in second language instruction') Friday 8 December, 11.00 hrs., IPO-Colloquium room.
- dr. D.J. Hermes, IPO ('Accentuation and timing of pitch movements') Friday 15 December, 11.00 hrs, IPO-Colloquium room.
- ir. P. Kaufholz and dr. J. de Pijper, IPO ('SPENGI: IPO's Speech Engine for research and development') Friday 22 December, 11.00 hrs, IPO-Colloquium room.

Tensorrekening en differentiaalmeetkunde

Het college Tensorrekening en differentiaalmeetkunde (2F800) wordt als keuzevak voor alle faculteiten aangeboden op woensdagochtend, 1e, 2e en 3e uur, WS-120.

Rekencentrum Cursussen Januari 1996

Cursusnr.	Naam	Data
331	MS-DOS voor beginners	24, 25, 26 jan.(ochtenden)
411	SAS	8, 15, 22 jan.
436	AUTOCAD 2D	9, 16, 23 jan.
451	dBase IV voor DOS	22-26 jan. (ochtenden)
455	QUATTRO PRO (basis)	9-12 jan. (ochtenden)
511	Fortran	9, 16, 23, 30 jan.
517	C++	17, 24, 31 jan.
519	Software engineering	18, 25 jan., 1 febr. (ochtenden), 8 febr. (dag)

Inschrijven dmv van een volledig ingevuld en ondertekend inschrijfformulier (in tweevoud), in te leveren bij het Cursusbureau (portiersloge Rekencentrum). Meer informatie staat in het cursusboekje dat net als inschrijfformulieren verkrijgbaar is bij het Cursusbureau.

Wiskunde-Informatica colloquium

- dr. Ioannis Raptis, Mathematical Physics Group, University of Newcastle upon time, ('A Clifford topos structure of quantum relativistic time-space') maandag 11 december, van 16.00-17.00 uur, Colloquiumzaal HG 6.96.

Afscheid prof.dr.ir. Peter Kroes

Bij gelegenheid van het vertrek van prof. Kroes wordt er een gratis toegankelijk minisymposium gehouden over 'Filosofie van de Ingenieurswetenschappen', op vrijdag 15 december vanaf 14.00 uur, in zaal P2. Prof.dr. A. Rip (TU Twente), prof.dr. M. Korthals (LU Wageningen) en prof. Kroes zullen dan hun stellingen ter discussie voorleggen. Vanaf 16.00 uur is er een receptie, in de kantine tegenover zaal P2. Omwille van een goede organisatie is inschrijven dringend gewenst. Dit kan bij het secretariaat van het leerstoelgebied Filosofie & Methodologie v/d Technische Wetenschappen, TEMA Z-1, Lisanne Dorsman, tst. 4753. De stellingen worden op verzoek toegezonden.

ALV MCGV STACK

Donderdag 13 december vindt de algemene ledenvergadering plaats van de MCGV STACK, in EH 0.21, om 11.45 uur. Onder andere zullen de aanschaf van een nieuwe computer en het huishoudelijk reglement aan de orde komen. De stukken zijn in te zien in lokaal RC 1.74.

TECHNISCHE BEDRIJFSKUNDE

Groepentechnologie en classificatie (1F171)

Voor dit vak wordt op vrijdag 22 december van 8.45-10.30 uur een toets gehouden.

Herkansing instaptoets Enquêtepracticum (1F180)

Zoals reeds gemeld in Cursor 12 (9 november) wordt de herkansing van de toets Enquêtepracticum (1F180) gehouden op dinsdag 12 december van 12.45-13.45 uur in zaal L10.
Inlichtingen: secretariaat T&A, tst. 2493.

BDK in the picture

Vanaf 18 t/m 21 december vinden de 'BDK in the picture'-dagen plaats in P1 of P2. De thema's binnen de studie bedrijfskunde komen aan bod en enkele oud-studenten vertellen over hun carrière. Als entreebewijs gelden de boekjes die een week van tevoren worden verkocht à fl. 2,50 tegenover de kantine in het paviljoen.

Processen 1 voor BDK (2S850)

Dit wordt afgesloten door een practicum, voorafgegaan door een toets. Een voldoende resultaat voor elk van de opgaven van de toets is de toelatingsvoorwaarde tot het practicum. De toets en het practicum vormen één geheel; een met goed gevolg afgelegde toets is dan ook uitsluitend toelatingsbewijs voor het eerstvolgende practicum dat op die toets volgt. De op het practicum geleverde prestaties bepalen het examencijfer Processen 1. Beiden worden tweemaal per studiejaar georganiseerd.

1) Toets: maandag 22 januari 1996, van 13.30-15.30 uur. Plaats: zie publicatieborden in paviljoen en hoofdgebouw.
   Resultaten worden uiterlijk maandag 29 januari 1996, 17.00 uur gepubliceerd op de publicatieborden in het paviljoen.
   Practicum: donderdag 1 februari 1996, van 13.30-17.00 uur en donderdag 8 februari 1996, van 13.30-17.00 uur. Plaats en groepsindeling: zie publicatieborden paviljoen uiterlijk donderdag 1 februari 1996, 9.00 uur. Aan de groepsindeling wordt strikt de hand gehouden.

2) Toets en practicum Processen 1 voor BDK worden herhaald aan het einde van de interimperiode augustus 1996. De data zijn iom de studievereniging Industria en de faculteit Technologie Management vastgelegd.
   Toets: dinsdag 20 augustus 1996, 9.00-11.00 uur.
   Practicum: dinsdag 27 en woensdag 28 augustus 1996, 9.00-12.30 uur.

Aanmelden voor beide toetsen van Processen 1 en de daaraan gekoppelde practica, met vermelding van de keuze (jan/feb of aug), uiterlijk op 22 december tijdens de pauzes van het college Processen 1, of op lijsten bij kamer HG 9.06. Studenten die voor de toets of het practicum in jan/feb een onvoldoende resultaat behalen, worden automatisch toegevoegd aan de deelnemerslijst voor de toets en het practicum in augustus. Indien zij dat niet wensen, moeten zij dat melden. Voor studenten die in augustus een onvoldoende resultaat behalen voor de toets of het practicum, geldt dat zij zich in het volgende studiejaar opnieuw moeten aanmelden.

WISKUNDE EN INFORMATICA

D-colloquium Informatica

Woensdag 13 december spreekt prof.dr. R. Backhouse over de afstudeerrichting 'Wiskunde van het programmeren'. Er wordt een overzicht gegeven van de onderzoeksactiviteiten van de sectie. Aan de orde komen datatype algebra, 'polytypic' programma's en het MathSpad systeem. Na afloop van het colloquium is er gelegenheid voor een demo van MathSpad in HG 6.82. Plaats: HG 6.09. Tijd: 10.45-11.30 uur.

Algebra 1 en Algebra 2

In het cursusjaar '94-'95 zijn de vakken Algebra 1 (2F710/2F760) en Algebra 2 (2F720/2F740) veranderd, maar werd aan studenten van de generatie '93-'94 of eerder, nog wel de mogelijkheid geboden schriftelijk tentamen af te leggen volgens de oude vakomschrijving. Deze mogelijkheid wordt vanaf dit studiejaar ('95-'96) niet meer geboden. Nadere informatie: prof.dr. A. Cohen, HG 9.47, tst. 4270.

PP-Colloquium

- prof.dr. R. Mattheij ('Afstuderen in de Numerieke Analyse') woensdag 13 december, 10.45-11.30 uur, HG 6.96.

Samenvatting:
In deze voordracht zullen we een beeld schetsen van de mogelijkheden die er zijn om in de Numerieke Analyse af te studeren. Binnen de groep Numerieke Wiskunde wordt op een aantal gebieden actief onderzoek verricht, vaak in samenwerking met of op verzoek van andere faculteiten en de industrie. De afstudeerprojecten kunnen variëren van een (voorbereiding op verder) wetenschappelijk onderzoek, deelname aan een van de service-onderzoeken (waaronder meedraaien in projecten die geleerd zijn aan promotie-onderzoek) tot toegepast onderzoek in een bedrijfsmatige omgeving (Philips, Shell, TNO, etc.). Omdat numerieke analyse een grote rol speelt in alle technische disciplines is er een goed beroepsperspectief.

Colloquium Kansrekening en Statistiek

- dr. K. van Harn, VU Amsterdam,('Stochastische processen en oneindige deelbaarheid') woensdag 13 december, 11.40 uur, HG 6.29.

Nadere inlichtingen: A. Di Bucchianico, tst. 2902.
Samenvattingen van de voordrachten en andere informatie kunt U vinden op: http://www.win.tue.nl/win/math/bs/statistics/seminar/

TECHNISCHE NATUURKUNDE

Theorie van microscopisch wanordelijke media (3N220)

Dit keuzevak-college van prof.dr. M. Michels wordt in het tweede trimester gegeven op vrijdag, van 10.45-12.15 uur, in Na.2.49. Aanvang: 8 december. Op het college zullen aantekeningen van de behandelde stof worden uitgereikt.

Lustrum Gala SVTN JD van der Waals

SVTN JD van der Waals presenteert ism faculteit N een Lustrum Gala. Met stijldansmuziek, deejee, vijf-gangendiner, casino, cabaret, koud buffet, statiefoto en de Highlandgames als dagactiviteit. Dit gala zal plaatsvinden op zaterdag 13 januari 1996 in Chalet Lohengrin te Aarle Rixtel. Iedereen is welkom op dit feest ter ere van het 35-jarig bestaan van SVTN JD van der Waals. Van tevoren zijn gratis danslessen op 11 en 18 december en 8 januari, om 20.00 uur, in de kantine van N-laag.
Voor informatie en inschrijving: Vd Waalskamer, Na 1.69, tst. 4379.

Zie verder op pagina 16

Studium Generale weer terug op het oude nest met nieuwe programma's

Na ruim een jaar kan SG eindelijk weer activiteiten presenteren in hun 'eigen' ruimte: het vernieuwde auditorium. Studenten kunnen er terecht voor een ontdekkingsreis, een gesprek met Nobelprijswinnaar en gat-in-ozonlaag-ontdekker Paul Crutzen, een cyclus beeldende kunst, het Curriculum Vocale, films van onder meer Kieslovski, Leigh en Tarantino, theater van Corpus en van Dirk Groeneveld naar een boek van Herman 'Jiskefet' Koch, allerhande lezingen en het voorlezen. Alleen de tentoonstellingen blijven zoals gewoonlijk in de centrale hal van het hoofdgebouw.

door Gerard Verhoogt

Vooral de filmcommissie kan beginnen met een inhaalslag, want het afgelopen jaar zijn de activiteiten noodgedwongen beperkt gebleven tot enkele lezingen en een filmquiz. Vanaf 18 januari volgen drie donderdagavonden waarop telkens twee films worden gedraaid. Allereerst Kieslovski's mooie afscheidsfilm 'Rouge' en van het nieuwe Spaanse talent Julio Medem 'La Ardilla Roja'. Op een Tarantino-avond draaien 'True Romance' en 'Pulp Fiction'. Daarna volgen nog het rauwe meesterstuk 'Naked' van Mike Leigh en de harde, confronterende 'Once were Warriors', de debuutfilm van de voormalige Nieuwzeelandse clipmaker Lee Tamahori. In februari volgt een excursie naar het Filmfestival van Rotterdam, en voorafgaand hieraan geeft dr. Jojada Verrips op 13 december een lezing over videogeweld: 'The Empire of Evil' (zie ook elders op deze pagina).

Ontdekkingstocht

Voor een vernieuwde kennismaking met het auditorium stelde SG in samenwerking met de Eindhovense kunstenaar Ruud Snel een ontdekkingstocht samen. Op 16, 17 en 19 januari worden deelnemers met een walkman op rondgeleid door het hele gebouw, tot en met de twee verdiepingen onder de grond.

Ook ondergronds is de voorstelling 'Onderaardsen' van bewegingstheater Corpus op 17 januari. Als een wezen zich bij de drie anderen in een tunnel voegt, verandert de volmaakte drieëenheid, omdat het vrouwelijke wezen haar rol wijzigt. 'Red ons, Maria Montanelli' (24 januari) is een toneelstuk naar een boek van Herman Koch, tramhalte-grappenmaker uit 'Debiteuren, Crediteuren'. Het is een stadsvertelling over een middelbare scholier, die zich verzet tegen de pseudo-intellectuele en artistieke pretenties van het Montanelli Lyceum.
's Maandags is er als vanouds SG-Aktueel, met op 22 januari als grote klapper Nobelprijswinnaar prof. Paul Crutzen. Deze maand wordt er dinsdags nog voorgelezen. In SG-Café komt onder meer op 25 januari computer-animator Harry Geelen en op 7 februari is er de lezing 'De exploitatie van de middeleeuwen' door historicus Herman Pleij. Om de metafoor van het schip en het auditorium voort te zetten vertelt biograaf Wim Hazeu op 10 januari over één van onze grootste dichters: de scheepsarts Slauerhoff.

Beeldende kunst

SG biedt verder nog twee grote, doorlopende activiteiten. Wie moderne kunst 'wel leuk vindt', maar er eigenlijk net niet genoeg vanaf weet, moet zeker naar de cyclus 'Beeldende kunst in de twintigste eeuw' (start 16 januari). Medewerking geven, onder voorbehoud, Evert van Straaten, directeur van museum Kröller Möller, Jan Debbaut, directeur van het Van Abbemuseum, en Dominic van de Boogerd van het Amsterdamse Ateliers 63. De lezingen worden afgesloten met een forum (6 februari), waaraan onder meer Jean Leering (hoogleraar kunstgeschiedenis aan de TUE en voormalig spraakmakend directeur van het Van Abbe), kunstenaar Henk Visch en NRC-criticus Anna Tilroe deelnemen. Er zijn excursies naar het Stedelijk Museum, het Van Abbe en naar het Städtisches Museum Abteiberg in Mönchengladbach. Nog meer kunst komt in de hal van het hoofdgebouw met de expositie 'KunstLichtKunst', over de invloed van het licht op kunst. Die wordt voorafgegaan door de tentoonstelling 'Toen Eindhoven nog filmstad was' in het kader van 100 jaar film.
Curriculum Vocale is een cyclus over de menselijke stem in haar veler gedaanten en vormen: van de oerbrul tot de klassieke aria. SG strikte grote namen als de bariton Romain Bischoff, de rap en acid jazz van Zova Nembla, improvisaties van Schismatics de romantische TexMex zanger David Rodriguez, tot de vijf stemmen van No place for Jennifer. Er is ook op 31 januari een workshop 'zang' van Wim Koevoets van het conservatorium van Tilburg.
Voor alle exacte data en tijden zie het nieuwe *Sgrift*.

Scène uit de film 'Naked' van regisseur Mike Leigh. Foto: extern

Videogeweld: catharsis of katalysator in het wilde westen?

Een paar maanden geleden was het nog het gesprek van de dag; halve actualiteiten-rubrieken werden ermee gevuld, de opiniepagina's van de kranten stonden er vol mee. Er werden zelfs kamervragen over gesteld en de videobranche kwam zelf met een interne uitleen-regeling. Blijkbaar was iedereen het erover eens dat het om een serieus probleem ging: het geweld in videofilms was buiten-proportioneel. Met name de videoreeks 'Faces of Death', met vele live-opnames van moorden en zelfdodingen, was de boosdoener.
Die ontwikkeling op videogebied staat echter niet op zichzelf. Ook bioscoopfilms worden steeds gewelddadiger en realistischer (zie bijvoorbeeld 'Natural Born Killers' van Oliver Stone) en ook reality-tv brengt de nodige schokkende beelden in de huiskamer. Hoewel velen het veroordelen, gaan er ook andere stemmen op. Zoals die van dr. Jojada Verrips, cultureel antropoloog aan de Universiteit van Amsterdam. Terwijl zijn collega's normaliter naar verre en vreemde culturen reizen, is Verrips juist geïnteresseerd in de onbeschaafde aspecten van de westerse wereld.
Hij stelt in zijn lezing 'Empire of Evil' op 13 december allereerst de vraag welke functie het geweld in deze video's vervult. Sterker nog, hij schijnt de enige te zijn die deze vraag stelt. Hij pleit dan ook voor een nieuwe antropologie van het 'wilde westen'.

Scène uit een manga; Japanse tekenfilms voor volwassenen, die vooral gekenmerkt worden door een hoge dosis seks en agressie.

College 3T230
Dit college, op het rooster vermeld op donderdag het 1e en 2e uur in cycl. 1.06 (onder N 3.2) wordt dit trimester niet gegeven.

Dynamische Systemen (3B180) en Chemische Fysica (6H050)
Deze vakken worden in het derde trimester gegeven voor tweedejaars studenten die niet overstappen op het 5-jarig curriculum. Voor 3B180 geldt dat u zich tzt bij de docent dient aan te melden. Voor 6H050 geldt dat dit vak in het rooster van het 3e trimester wordt opgenomen.

WERKTUIGBOUWKUNDE

College 'Ontwerpmethoden en -middelen'
Het college 'Ontwerpmethoden en -middelen' (4B550, W.2.2. Ontwerpen) komt op dinsdag 12 december en woensdag 13 december te vervallen.

Faculteitscolloquium
- ir. P. Achten ('De ontwikkeling van de vrije zuiger motor') donderdag 14 december, van 16.00-17.00 uur, collegezaal W-hoog.

Samenvatting:
De vrije zuiger motor is voor een aantal pomptoepassingen een ideale en simpele oplossing, maar er is een aantal ontwerpproblemen (bv. de beschrijving van de zuigerbeweging en het brandstofinjectiesysteem). In het bedrijf waarvan de spreker directeur is, zijn deze problemen opgelost en is een motor ontwikkeld die bij testen uitstekend scoort. Zowel de constructie alsook de regeling van deze motor komen in het colloquium aan de orde. Daarnaast is er aandacht voor de problemen van de marktintroductie van dit nieuwe produkt.

Afstudeercolloquia
- W.M. Jans ('Procesbeheersing voor gatverwijding') woensdag 13 december, om 9.00 uur, in W-hoog 1.102. Afstudeerdocent: prof.ir. J. Kals.

Lichte metalen (4N710/4N713)
In het tweede trimester worden voor het laatst het keuzecollege Lichte metalen (4N710) en het bijbehorende practicum (4N713) gegeven. Het practicum heeft de vorm van een individueel uit te voeren oefening in vergaren en technisch interpreteren van materiaalkundige gegevens. Aanmelding vanaf 21 december tijdens het college of door intekenen op lijst bij kamer van J. Faessen, WH 4.118. Het tentamen 4N710 wordt mondeling afgenomen. Aanmelding vanaf 21 december door intekenen op lijst bij kamer van D. Landheer, WH 4.110.

ELEKTROTECHNIEK EN INFORMATIETECHNIEK

Algebra 1 en Algebra 2
Zie onder Wiskunde en Informatica

PP-Colloquium
- dr.ir. P. Smulders ('Ontwikkelingen binnen Telecommunicatie') woensdag 13 december, om 10.45 uur, collegezaal EH.

Samenvatting:
In dit colloquium, dat verzorgd wordt door de vakgroep Telecommunicatie (EC), zullen eerst de grote lijnen van het onderwijs- en onderzoeksprogramma worden geschetst. Daarna zal aan de hand van een aantal projecten worden aangegeven welke mogelijkheden er binnen de vakgroep zijn voor stage- en afstudeerprojecten op het gebied van zowel de radiocommunicatie als de elektro-optische communicatie. In het bijzonder zal worden ingegaan op het onderzoeksproject met betrekking tot breedbandige lokale radionetwerken waarmee de vakgroep deelneemt in het onlangs gestarte ACTS-project MEDIAN.

Foutendetectie, diagnostiek en testbaarheid voor digitale systemen (5N170)
Dit college zou op vrijdag 8 december door prof.ir. M. Segers gegeven worden, maar komt op die dag te vervallen. Het eerste college vindt plaats op vrijdag 15 december.

Afstudeeropdrachten
- E.T. Kok ('Polymer Optical Fiber used in Customer Premises Network: Video Transmission Employing Square Wave Frequency Modulation') donderdag 7 december, 15.00 uur, EH 11.22.

Ontwerp Technologie (5L050)
Miv dit studiejaar is het vak Ontwerp Technologie verschoven naar het wintertrimester. Het is een kernvak voor IT, en keuzevak voor E en Inf. In tegenstelling tot wat in de Studiegids staat vermeld, is het dictaatnummer 5783 en opgavenbundel 5573. Op 11 en 12 december vervallen respectievelijk het college en de instructie. Het vak behandeld in vogelvlucht het ontwerptraject voor IC's, en is niet bedoeld voor E-studenten die denken dat IC's van geen belang zijn voor hun toekomstige werkomgeving.

SCHEIKUNDIGE TECHNOLOGIE

Colloquium 1995-1996 / Nummer 10
Korte voordrachten over praktisch werk in chemische bedrijven op dinsdag 19 december, om 12.45 uur, in de collegezaal T-laag.
- M. van Rens ('De ontwikkeling van een test ter bepaling van de stabiliteit van granulaten die gevormd zijn in een fluid bed sproeidroger') Bayer Leverkusen, Duitsland.
- A. Paulussen ('Colour formation in lactic acid production') Purac Biochem BV, Gorinchem.
- G. Chambard ('The relation between microstructure and mechanical properties for a blend of polypropylene and polybutene-1') Science University of Tokyo.
- M. van Leeuwen ('Bepaling van de concentratie-afhankelijke diffusiecoëfficiënt van water in het systeem water-gelatine') Yamaguchi University, Department of Chemical Engineering, Ube, Japan.

Repetitie bij drs. A. Vervoorn op donderdag 14 december, om 14.00 uur in het TEMA-gebouw 0.12. Opgaven voor deelname en eventuele berichten van verhindering aan: P. de Greef, Bureau studentenadministratie SH 01.07, tst. 3004.

Colloquium 1995-1996 / Nummer 11
Korte voordrachten over praktisch werk in chemische bedrijven op dinsdag 9 januari, om 12.45 uur, in de collegezaal T-laag.
- D. Knoop ('Gas-Phase Impregnation of UV Irradiation of Highly Oriented Polyethylene') Polymer Institute of Slovak Academy of Sciences, Bratislava.
- L. Schoonus ('De synthese van blokcopolymeren dmv omanieringsreacties') Akzo Nobel Research, Arnhem.
- S. van den Cruijsem ('Strengthening of soda-lime float glass by SILVUE XF-057 coatings') Philips Research, NatLab, Eindhoven.
- E. Nollen ('Mogelijkheden tot kostenreductie in de afvalwaterreiniging door gecombineerde neutralisatie met kalk en loog') Ciba-Geigy Mexicana SA de CV, Atotonilquillo, Mexico.

Repetitie bij drs. A. Vervoorn op donderdag 4 januari, om 14.00 uur in het TEMA-gebouw 0.12. Opgaven voor deelname en eventuele berichten van verhindering aan: P. de Greef, Bureau studentenadministratie SH. 01.07, tst. 3004.

College Supramoleculaire Chemie (6C180)
Docenten: prof.dr. R. Nolte en dr. R. Sijbesma. In de supramoleculaire chemie staat de moleculaire herkenning centraal. Moleculen worden ontworpen, die op een bepaalde wijze in of op elkaar passen door de secondaire interacties. De supramoleculaire chemie put vaak inspiratie uit succesvolle natuurlijke systemen. Chemici proberen essentiële facetten van natuurlijke systemen onder te brengen in eenvoudige synthetische analoga. Het college behandelt diverse aspecten van moleculaire herkenning en supramoleculaire interacties van laag- en hoogmoleculaire systemen. Het college wordt gegeven op vrijdag het 5e, 6e en 7e uur, tweede trimester in lokaal TL 0.14 (Opkamer). Aanvang: vrijdag 8 december.
Informatie: dr. R. Sijbesma, tst. 3139.

BOUWKUNDE

Capita Selecta Materiaalkunde (7S551)
Gastcollege gedurende het wintertrimester (T11) onder leiding van prof.ir. E. Bancken. Thema voor dit jaar is: 'Kansen voor kunststoffen in de bouw'. Tijd: vrijdagmiddag, het 5e en 6e uur. Plaats: W&S 1.30. Afronding geschiedt middels enkele korte opdrachten. Inschrijving bij A. Damen, secr. vakgroep FAGO, HG 11.77. Inlichtingen bij H. Lamers W-hal 1.11.

Wijziging tentamenrooster herfst 1995
Toevoegen: zaterdag 16-12 vm Materiaalkunde 2

Buitenklimaat en gebouwschil (7S541)
Het college op 7 december gaat niet door. Het eerste college is 14 december.

College Staal 1 (KO4, 7P250)
Itt hetgeen staat vermeld in de Studiegids behoort het dictaat 7871: 'Staalconstructies 1' miv het wintertrimester niet tot het studiemateriaal. Dit dictaat wordt vervangen door het volgende boek, dat te verkrijgen is bij het secretariaat BKO, HG 3.84: 'Over spannend Staal' - basisboek. Dit boek is een uitgave van het Staalbouwkundig Genootschap en kost fl. 70,-.

Eindcolloquium
- Bennie Potjes ('Ontwerp stationskap Arnhem') donderdag 14 december, nm, Videoroom HG 4.95.

TEMA

Analyse van gebruikersgedrag (0P191)
In het collegerooster voor het wintertrimester staat ten onrechte vermeld dat dit vak alleen voor de Verkorte Opleiding zou zijn. Dit vak is echter bedoeld voor alle TCO-studenten, zowel P-, PP-, als VKO-instroom.

Tussenvoordracht
- Izenka Lof ('Programma van eisen voor gebouwen voor mensen met een verstandelijke handicap') donderdag 14 december, om 9.00 uur, in TEMA 1.07.

500-ste technologisch ontwerper

Woensdag 6 december ontving ir. Michiel Levels (28) uit Thorn het vijfhonderdste diploma Technologisch Ontwerper uit handen van drs. J. Blankert, vice-voorzitter van de vereniging VNO/NCW. Levels is één van de vijfentwintig jonge technologisch ontwerpers en onderzoekers die 6 december afstudeerden. Hij volgde de opleiding Logistieke Besturingssystemen, één van de tien tweejarige opleidingen van het Stan Ackermans Instituut. Levels studeerde agrarische bedrijfskunde aan de LU Wageningen en begon in 1993 aan de ontwerpersopleiding aan de TUE. Hij ontwierp een logistiek model van een industriële wasserij, met als doel een betere besturing mogelijk te maken. Ook besteedde hij aandacht aan informatiesystemen voor dit type wasserijen. Tenslotte ontwikkelde Levels een instrument om bij een wasserij snel een diagnose te kunnen maken van eventuele logistieke problemen. Hij voerde zijn opdracht uit in samenwerking met het Instituut voor Reinigingstechnieken van TNO in Delft.

Boekbespreking

Technologische evolutie vanuit sociologisch oogpunt bekeken

The Prometheus Complex, Man's obsession with superior technology, door Hans van de Braak; 209 pagina's, incl. bibliografie en register; Enzo Press/Amersfoort, 1995; ISBN 90 74670 06 7; fl. 62,50 (paperback), fl. 121,90 (hardcover)

Toen de mens duizenden jaren geleden uit de boom klom en rechtop ging lopen, trof hij nog niet de door techniek geregeerde samenleving aan zoals wij die nu kennen. Daar gingen nog heel wat eeuwen van vallen en opstaan overheen. Achteraf gezien doet die technologische vooruitgang zich logisch voor, maar volgens Hans van de Braak valt dat nogal tegen. Hij schreef een boek over de sociologische hindernissen die de mensheid heeft moeten overwinnen om vanuit de boom in de moderne samenleving te belanden: *The Prometheus Complex.*

Sociologie heeft een blinde vlek waar het de technologie betreft, meldt Hans van de Braak in *The Prometheus Complex*. De voornaamste voorbrengsels van techniek zijn immers levenloze 'dingen' en daar houdt deze wetenschap zich niet mee bezig. Sociologie heeft simpelweg de technologische boot gemist toen de wetenschap zich specialiseerde in verschillende disciplines: 'The physical world became the world of physicists and engineers, the world of knowledge became the world of philosophers, and the world of actors became the world of social scientists.'

Taboe

Sociologie heeft dus een probleem. Volgens de socioloog Van de Braak is onze huidige samenleving niet te begrijpen, als de substantiële rol die de technologie daarin speelt, niet erkend wordt. Hij doet in *The Prometheus Complex* een poging de technologische evolutie te verklaren vanuit zijn tak van wetenschap en speelt daarbij leentjebuur bij de filosofie, technologie, psychologie, geschiedenis en economie. Van de Braak beschrijft met boeiende voorbeelden hoe de mensheid de trap van de technologische vooruitgang trede voor trede heeft moeten beklimmen. Neem bijvoorbeeld anatomie. Kennis daarover komt niet vanzelf aanwaaien! De enige manier om iets van het binnenste van de mens te weten te komen, is een lichaam open te snijden. Maar op die daad rustte een zeer streng taboe. Toch hebben progressieve geesten dit taboe door de eeuwen heen stapje voor stapje verschoven, zodat tegenwoordig de binnenhuidse atlas slechts weinig geheimen meer kent. Dit proces komt aan bod in het hoofdstuk *The Technology of Intrusion*. Oftewel: 'How did ancient man manage to break through the social inhibition to open such a sacred thing as the body'.

Gezocht

Van de Braak haalt als voorbeeld de traditionele Indiase heelkunst aan. Artsen konden al een ingrijpende operatie als een keizersnede uitvoeren, terwijl het daarentegen nog streng verboden was sectie te verrichten. Waar haalden de heelmeesters dan hun anatomische kennis vandaan? De bron was volgens het boek het leren van eeuwen van mislukte operaties, een dodelijke *trial & error*-methode. Zelfs in het oude Egypte bestond weinig kennis over het binnenste van de mens. Ondanks de gedegen kennis van het balsemen, waarbij het lichaam moest worden 'uitgehold'. Want ook de Egyptenaren beschouwden het uitvoeren van sectie als een misdaad. Zij losten deze tegenstrijdigheid op met een ritueel toneelstukje: de balsemers vormden een team, ieder had daarin zijn taak. Degene die het lichaam opensneed rende meteen na de incisie hard weg, om te ontkomen aan een scheldende en met stenen gooiende menigte.
Het boek beschrijft de technologische evolutie aan de hand van onder andere de mijnbouw en biotechnologie, maar ook met elementaire zaken als vuurmaken. Van de Braak lardeert het met interessante feiten uit de wereldgeschiedenis van de mensheid. Soms echter construeert hij een wat zwakkere sport in die evolutionaire ladder, de bewijzen doen dan nogal gezocht aan. Zo ziet hij de moeilijk leesbare manuscripten van Leonardo da Vinci als het bewijs voor de historische neiging technologie geheim te willen houden. Da Vinci schreef namelijk als gevolg van zijn linkshandigheid in een zeer moeilijk leesbaar spiegelschrift.

Leesbaarheid

In de laatste hoofdstukken van het boek ligt een breekpunt, Van de Braak verandert daar van thema en zijn achtergrond als sociologische wetenschapper komt wat duidelijker naar voren. De mensheid heeft wat hem betreft genoeg trappen beklommen en mag bijkomen van de inspanningen. De schrijver vervolgt met een poging een allesomvattend, sociologisch model van de technologische vooruitgang op te stellen. Dit komt het boek niet ten goede, noch wat interessantheid noch wat leesbaarheid betreft. Immers, het verhaal van de menselijke klauterpartij op de evolutionaire trap mag dan misschien wat minder wetenschappelijk zijn, maar Van de Braak weet dat zeer boeiend op papier te zetten. Die vaardigheid houdt hij in de laatste hoofdstukken niet vast. Bovendien, bij de meer wetenschappelijke modelontwikkeling komt ook het meer wetenschappelijk taalgebruik om de hoek kijken. En dat betekent in Nederland bijna automatisch saaier taalgebruik.
The Prometheus Complex herbergt twee boeken: een beschrijvend en een betogend deel. De schrijverscapaciteiten van Hans van de Braak komen vooral in het eerste deel tot hun recht. Het boek is geen bundeling. De schrijver heeft het boek zelf geschreven en de teksten zijn nog niet eerder gepubliceerd. En dat lijkt van deze Nederlandse schrijvende wetenschapper een uitzondering in zijn soort te maken.

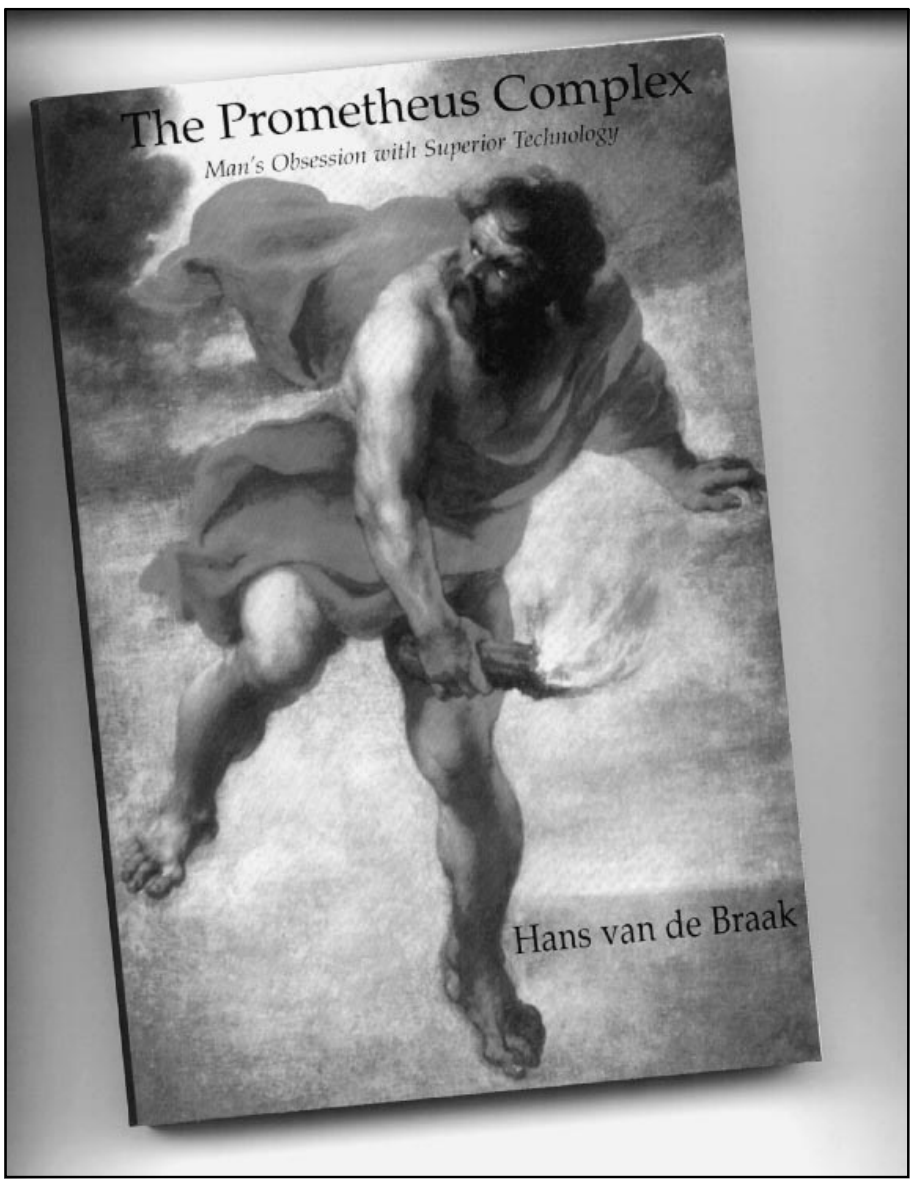

door Maurice Schaeken

Wetenschappelijke bijspijkercursus

Wetenschappers en technici schrijven vaak te specialistisch voor een geïnteresseerde leek. Journalisten schrijven daarentegen vaak te oppervlakkig. Dat vindt Richard P. Brennan. Hij probeert deze twee valkuilen te overwinnen in zijn boek met de veelbelovende titel: *Wetenschap voor iedereen*. Wat overigens een bijzonder saaie vertaling is van het oorspronkelijke *Levitating trains and kamikaza genes*.
Brennan schreef deze bijspijkercursus voor diegenen die op school wel eens wat minder opgelet hebben tijdens de natuurkundeles, of op de hoogte willen blijven van de nieuwste ontwikkelingen. Het boek gaat in op acht moderne onderwerpen als bijvoorbeeld ruimtevaart, medische technologie, milieuproblematiek. De drempel blijft laag: de schrijver voert de lezer langzaam door de stof. De nodige anecdotes verluchtigen de uitleg.
Neem bijvoorbeeld 'Informatica: Van Charles Babbage tot kunstmatige intelligentie'. Als uitgangspunt neemt de schrijver een reclamefolder voor een computer. De moeilijke termen legt hij in het hoofdstuk uitgebreid uit. Hij begint echter met de analytische machines van een Engelse uitvinder uit het begin van de vorige eeuw: Charles Babbage. Deze Engelsman zou als eerste een -mechanische- voorloper van de huidige computer bedacht hebben. Trieste bijkomstigheid: de uitvinder kreeg zijn geesteskinderen niet aan de praat. Daarmee verdient hij -volgens Brennan- in dubbel opzicht de ere-titel 'vader van de moderne computer'.
Het boek blijft dicht bij de alledaagse werkelijkheid. Het zal niet snel iemand boven de pet groeien. Dat maakt de doelgroep van het boek wel specifiek. Iemand die snel het hoe-en-waarom van een bepaald onderwerp wil weten, kan er goed mee uit de voeten. Degenen die nog wat meer willen weten moeten toch overschakelen op een ander boek.
Wetenschap voor iedereen begint met een multiple-choice kennisquizje. Zo kan de lezer snel zijn kennis testen op de acht onderwerpen die het boek tackelt. Bijvoorbeeld: De luchtweerstand van een auto: (a) neemt recht evenredig toe met de snelheid ervan; (b) neemt recht evenredig toe met het kwadraat van de snelheid; (c) blijft dezelfde bij elke snelheid; (d) neemt af bij toename van de snelheid.

Wetenschap voor iedereen (1991), Richard B. Brennan uitgeverij L.J. Veen/Amsterdam verkrijgbaar bij De Slegte van fl. 39,90 voor fl. 12,90

In de rubriek Ramsj beschrijft Maurice Schaeken regelmatig welke interessante wetenschapsboeken in ongenade vielen, en die dus voor een sterk gereduceerde prijs te verkrijgen zijn.

Première van 'De Wereld' van TUE-studenten Laurent Hansen en Marcel Meijer

door Gerard Verhoogt

Twee jaar is Laurent Hansen aan het componeren geweest en nu is het bijna zo ver: zondag 10 december speelt Quadrivium de wereldpremière van 'De Wereld'. Hansen, vijfdejaars Werktuigbouwkunde, maakte het werk naar een tekst van dichter Marcel Meijer, zesdejaars Natuurkunde. Daarnaast staan werken van Katsjaturian en Händel op het programma. Hansen, die piano, orgel, gitaar en viool speelt, deed de muziekschool en volgde het voorbereidende jaar voor het conservatorium. Het meeste leerde hij echter in de praktijk: 'Dan heb je een overvloed aan vrijheid, maar het nadeel is dat je nog veel moet leren, vooral wat je wel of niet kunt.' Hij speelde met verschillende duo's (fluit, hobo, viool) op het Open Podium van Studium Generale en zijn compositie 'Het leven van Robert Schumann' voerde Ma Non Troppo (waar Hansen zelf ook in meespeelt) in mei 1994 uit. Marcel Meijer kende hij van een voorbereidingsweekend voor de Intro. Dat klikte snel. Meijer schreef al eerder gedichten, die hij voordroeg bij het Open Podium van SG. Hansen las ze en ze bevielen zo goed dat hij Meijer verzocht om een gedicht met sfeerindrukken van een zwerver te schrijven.

Laurent Hansen (rechts) en Marcel Meijer, scheppers van 'De Wereld'. Foto: Bram Saeys

Zingbaar

In 'De Wereld' volgt Quadrivium een zwerver die zijn weg zoekt in dit tranendal. Gaandeweg bevalt het hem beter, zeker als het symbool van het kwaad, de kraai, verdwijnt. 'De Wereld' beslaat vier delen, waarin alle gezelschappen een aandeel hebben. Het moeilijkst te componeren vond Hansen de zangpartijen. Die componeerde hij dan ook voor het eerst, bijgestaan door Ruud Huijbregts, dirigent van Vokollage. Hansen: 'Het koor riep dat het niet vierstemmig te zingen zou zijn, dus werd een stuk voor een soliste. Maar alle veranderingen hebben geen afbreuk aan het geheel gedaan.' Marcel Meijer schrijft meestal Engelstalige songteksten. De Nederlandstalige gedichten voor het Open Podium en de teksten voor 'De Wereld' zijn een eenmalig uitstapje. Meijer: 'Ik moest wel wennen aan dingen als dat een koor liever geen zinnen zingt die op 'en' eindigen. Ik heb het nu na anderhalf jaar weer herlezen en dat is toch wel raar. Er zijn op het einde wel dingen veranderd om het zingbaar te maken.' Songteksten van Hansen, die hij samen met anderen schreef, werden tot nu toe twee keer uitgevoerd bij een sessie popmuziek van Pop Ei. De nummers die hij schreef voor zijn eigen band, werden nooit opgevoerd omdat de groep voortijdig ter ziele ging. Hansen zingt en speelt gitaar, vooral om zijn eigen teksten te begeleiden. Gaat hij door met zijn hobby of wordt het ooit nog meer? 'Och ja, misschien wordt het ooit nog wat', reageert een bescheiden Hansen.

Quadrivium komt voort uit het Eindhovens Studenten Muziekgezelschap (ESMG) en bestaat uit het koor Vokollage, blazersensemble Auletes, strijkorkest Ma Non Troppo en blokfluitensemble Sambuca. Het concert 'De Wereld' vindt op 10 december om 20.00 uur plaats in de Muziekschool aan de Pastoor Petersstraat 180 in Eindhoven. De dirigenten zijn Jos van de Braak, Renske Ligtmans, Cees Wouters en Ruud Huijbregts. Naast 'De Wereld' wordt 'Music for the Royal Fireworks' van Händel en 'Trois Dances' van Katsjaturian uitgevoerd. De entree bedraagt fl. 10,-. Studenten betalen fl. 8,50. Kaarten in de voorverkoop kosten fl. 7,50 en zijn te verkrijgen bij Annemiek Plaisier, tel. 2125851.

Schuimbekken

Sport kort

Uitslagen

Herfst Toernooi Samourais

De 27e editie van het Internationale Studenten Herfst Toernooi van Samourais stond dit weekend in het teken van sportiviteit. Bij karate werden de Samourais na een hard gevecht uitgeschakeld door Warwick, de uiteindelijke derde. Londen en Rotterdam gingen naar de finale. De toeschouwers kregen een mooi eindspel voorgeschoteld, met technische hoogstandjes van Londen. Londen won dan ook met $3^1/_2$- $1^1/_2$, waarmee zij hun titel prolongeerden.
Bij judo was het net zo spannend. In de halve finales wonnen de Samourais van de Old-Samourais en Groningen 1 versloeg Heidelberg 1. In de finale benadrukte Peter van Lieshout van de Samourais in de laatste partij het overwicht van de thuisclub. Derde werd Heidelberg. Dit jaar gingen de stijlprijzen voor judo en karate beide naar Groningen.

Londense karateka velt in de finale een Rotterdamse opponent. Foto: Jaap van Ekris/ Dekate Mousa

Dom verlies Pusphaira

Het eerste elftal van Pusphaira is tegen een domme nederlaag aangelopen. Pusphaira nam tegen ZSC een 2-0 voorsprong door doelpunten van Robbert Bakker, maar verloor uiteindelijk toch met 3-2. Het tweede elftal deed het een stuk beter. Het won met 7-1 van Nuenen 5, door onder meer twee doelpunten van Norbert Borgers.
Overige uitslagen:

Pusphaira 3 - RPC 5	3-5
Pusphaira 4 - Tongelre 7	0-4
Pusphaira 5 - DBS 10	2-2

Tamar 1 koploper

Het eerste mannenteam van Tamar maakte korte metten met Polaris 4; uitslag 3-0. Na de uitnederlaag van 3-1 tegen hetzelfde Polaris heeft Tamar 1 orde op zaken gesteld en neemt nu de koppositie van ze over. Mannen 4 wist na een slopende 5-setter helaas niet de koploper in hun poule, VCM 2, te verslaan. Het eerste vrouwenteam heeft het verplichte nummer tegen hekkesluiter Best 1 professioneel met 3-0 afgemaakt.

Sport

Schuimbekken

De Slak had een voorstel. Het was tijd om er eens een weekendje tussenuit te gaan. 'Een beetje ontspanning na de tentamens hebben we wel verdiend. Dus laten we gewoon een huisje in België huren.' 'Wat gaan we daar dan in hemelsnaam doen?', vroeg Bart. 'Laat dat maar allemaal aan mij over', antwoordde de Slak. 'Ik regel het wel.'
Vrijdag om vier uur stonden Bart, Sander en Kees gepakt en gezakt voor De Schuimkraag te wachten. De Slak kwam voorrijden in de auto van zijn pa. 'Niet vies maken, jongens, want hij is pas nieuw.' De vier jongens kregen zichzelf en hun bagage slechts met de grootst mogelijke moeite in de auto gepropt. Op de achterbank moesten ze op de kratjes Bavaria zitten. 'Die kratjes zijn wel drie Tatjana-posters waard, hoor!' 'Nou dan zat ik liever op Tatjana zelf', vond Sander. 'Ja, daar kan ik inkomen', reageerde Kees. Ad rem antwoordde de Slak daarop: 'Daar kan jij helemaal niet inkomen, dat zou je willen.'
Ja, ja, de stemming zat er meteen al goed in bij het gezelschap. Een uurtje en een kratje bier later, zaten de drie passagiers te smeken om een pispauze, maar de Slak was onvermurwbaar. 'Dan moeten jullie maar niet zoveel zitten te tanken. Als ik niet mag zuipen, moeten jullie niet zeiken.' Een kwartier later stond het water het drietal toch echt aan de lippen. Ze begonnen te dreigen het desnoods in de auto te doen. De Slak kreeg al angstbeelden van zijn woedende vader en sprong hard op de rem. 'Als jullie dan zonodig moeten lozen, dan lassen we nu ter plekke een extra activiteit in. Dropping! Jongens, houdoe en succes ermee, hè!' Met piepende banden liet hij zijn vrienden beduusd op het parkeerplaatsje staan. Maar de Slak had deze dropping allang ingepland. Zijn vrienden wisten niet dat ze slechts vier kilometer van het vakantiehuisje verwijderd waren. 'Shit', zei Kees. 'Holy fuck', vond Bart. Sander zei echter: 'Kijk, een café! Ik durf het bijna niet te vragen, jongens, maar zullen we even?' Van de dropping kwam niet veel meer terecht. Maar gelukkig hadden de heren meer verstand van borrelen.
De Slak was intussen aangekomen op de kampplaats. Het is een uurtje lopen, dacht hij, dus hij begon de koelkast vast te vullen. 'Dan kan ik de jongens warm onthalen met een lekkere koude pils. Begin ik over een half uurtje met koken.' Ondertussen, in café De Vlaamse Reus, zat het trio lekker aan de Hoegaarden. Kees zat in een foldertje van de streek te bladeren: 'Ben benieuwd wat de Slak allemaal voor activiteiten voor ons in petto heeft, dit weekend.' 'Wat boeit het', zei Bart, 'die dropping is in ieder geval geslaagd. Proost!' De Slak begon zich inmiddels toch wat zorgen te maken. De chili was heet, het bier was koud. 'Waar blijven die gasten? Zouden ze verdwaald zijn?' In het Belgische kroegje begon Kees zich toch wat ongemakkelijk te voelen. 'Moeten we niet eens op de Slak aan?' 'Welnee joh', reageerde Sander. 'Hij laat ons toch lopen, dus laat hem maar lekker in de rats zitten.' 'Inderdaad', vond ook Bart. 'Hij dacht ons te naaien en nu pakken we hem. Maar hij zal zich nou al wel schuldig voelen. Laten we maar gaan.' 'Okee', zei Kees, 'tapper, mag ik de reke... eeh..' Kees verbleekte. 'Jongens... heeft een van jullie misschien Belgische franken bij zich?'

Rati

Schuimbekken is een wekelijks terugkerend feuilleton over een groep studenten, die als vaste uitvalsbasis voor hun activiteiten het café De Schuimkraag hebben.

Cursiefjes

Cursor kan geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook ontstaan door niet tijdig, onjuist of het niet plaatsen van advertenties

Aangeboden

Deze maand heeft het Reduktieburo de nieuwe cd van de **Rolling Stones - Striped** (fl. 29,-) op 1 staan in de Top-10. Op nummer 2 staat de dubbel-cd van de Beatles - Anthology (fl. 44,-).

Ruim je cd's en mc's goed en voordelig op in de volgende **opbergsystemen**: een tè gek cd-rek voor 60 cd's fl. 45,-. Cassettebandjes-rek voor 44 mc's voor fl. 27,50, natuurlijk van het Reduktieburo.

Gratis **Pocahontas** beeldje bij aankoop van twee Kodak ColorGold 24/400 filmpjes, dit voor slechts fl. 14,- bij het Reduktieburo.

Het Reduktieburo geeft tien gulden voor je oude werkende rekenmachine bij aankoop van een HP38G. De **HP38G** kost in de maand december slechts fl. 189.-.

Texas Instruments Creeks N' Creeks rekenmachine voor slechts fl. 7.50 bij het Reduktieburo.

Ford Escort '89, 95.000 km, bordeaux-rood, zeer goede staat, prijs notk. Tel. 2840913.

Sportura biedt aan: kwalitatief goede en betaalbare skireizen naar topgebieden in de Franse Alpen, prijs va. fl. 299,- incl. maaltijden, skipas en snowboardgebruik. Tel. 2525301.

Natuurkundige geeft **bijles** wiskunde en natuurkunde op vwo- en hbo-niveau. Tel. 2429317 (Nico).

Goede inruil **kleurentv's** van erkende reparateur. Prijzen vanaf fl. 100,- Tel. 2430696 (dhr. Vogel). Alles spelend te zien.

Gevraagd

Asito Dienstverlening BV zoekt mensen die **'s avonds** een à twee uur willen werken. Info: 2525431.

Kamers

Per direct ruime kamer in gezellig studentenhuis in onderhuur aangeboden ivm stage, fl. 300,-. Bel 2114409.

HBO-student zoekt kamer in Eindhoven van 1 jan t/m 31 mei 1996. Tel. 013-5199354 (na 18.00 uur).

Gezocht grote kamer event. met eigen keuken, studente uit Nijmegen. Omgeving **Centrum/Boschdijk** per 1 febr., max fl. 450,-. Tel 's avonds 2812029 (Wendy).

Aangeb. **gemeubileerde SSHE-eenheid** (3,5 x 3,5 en 3,5 x 2,5), jan t/m juni '96, fl. 400,- pm. (incl. abonnementen, printer, eigen sanitair); 7 huisgenoten, stadspark, 15 min. TUE. Tel. 2111757 (Rolf).

Anders

Win een vlaai! Http://www.tue.nl/aegee/

Tentamens weer voorbij? Dan wordt het weer eens tijd voor een **StIK-cursus**. Oefen je communicatieve vaardigheden. Cursussen starten begin januari.

Nieuwe ronde, nieuwe kansen. De **StIK-cursussen** komen er weer aan. Informatie op de StIK-kamer, HG 0.01, of bel tst. 2785.

Ga je naar het **Industria-gala** en heb je nog geen rokkostuum. Rokkostuums voor fl. 430,- (compl). Bel 2451173 (Diederik).

JOVD & VVD presenteren: **het Kleinknecht-debat**. 'Lonen omhoog, lonen omlaag', 'minimumloon afschaffen?', 'kleine bedrijven over de kop?'.

'Lonen verhogen, verlaagt werkloosheid', 'structurering van de economie, nu of nooit', spreekt dit u aan, discussieer dan met Kleinknecht en Verhagen. **JOVD Eindhoven & VVD.**

Het **Kleinknecht-debat** woensdag 13 december 1995, 20.00 uur, café-biljart-Centraal, Markt 8, JOVD & VVD.

Skireizen naar **Les Trois Vallées, Risoul** en Serre Chevalier. Après-skimogelijkheden oa. 'La Grotte du Yeti' optredens van Hermes House band en Volumia. Tel. 2525301.

Organiseer jij een feest of gala? Originele lokatie nodig? Kom varend feest en op uniek partyschip. Tot 600 pers: **Pacific Events**, tel. 020-4221897, 030-2341291.

Proficiat **nieuwe AB** der a.s.v. SSRE! De heren De Jonge, Breedveld, Den Exter, Schepens, Arink en Van Der Hulst. Succes! Toy, toy toy!!!

Ook dhr. **Van Haasten** van het AB der a.s.v. SSRE van harte gefeliciteerd. De heren De Jongûh, Breedvelt, Den Exten, Schepenz, Aringk en Van Der Hulsd.

Last van verlegenheid? Doe er wat aan met behulp van de door de VVM georganiseerde cursus. Bel voor informatie: 2121714 (Frank), 2413570 (Ashok).

Thema-dag **Jonge Humanisten** op 17 dec.: 'De zin in feesten!' Wat vieren we en waarom? De Ronde, Tongelresestraat 146, Ehv., 10.30-16.30 uur. Vraag folder, tel. 030-2392125.

Wilt u zeker zijn dat uw **Engelstalige** publikaties, rapporten, of verslagen ook grammaticaal juist zijn? Beëdigd vertaalster controleert dit voor u. Gunstige tarieven. Bel tst. 2970 of 0492-661036.

Meer weten over je toekomst als bedrijfskundige? Kom naar '**BDK in the picture**'-dagen van 18 t/m 21 december! Kaartverkoop tegenover kantine van het paviljoen.

Cabaret en feest. Cabaretvoorstelling 'Genadeloos geslacht' door Marco Hupkes. Aansluitend themafeest: 'Pompeii leeft!'. Plaats: Sociëteit Ilium van het ESC, donderdag 7 december, 20.30 uur.

GalaDatingService voor als je naar het Industria-galabal wilt, maar geen partner hebt. Kom langs in de middagpauze op het paviljoen of bel naar tst. 2471 (galacie).

A kind of magic voor fl. 85,- per paar. Geen paar? Geen nood, er is altijd nog G.D.S. (tst. 2471) voor een fantastische avond in de **Kasteeltuinen Arcen**.

Beleef hèt nu mee, de magische sferen in Kasteeltuinen Arcen tijdens het **Galabal van Industria** op vrijdag 15 december. 'Magic Surprise!'. Kaartverkoop in het paviljoen tijdens de middagpauze.

Wie is er in voor een **marktonderzoek** in de staalindustrie? Vergoeding: minimum loon. Interesse? Bel Integrand (tst. 3395) en vraag naar opdracht E14, of kom langs in gebouw O, kamer 53 (t.o. pav.).

Een kijkje in de keuken nemen van het mkb, een training volgen bij P&G, Shell, Unilever en andere multinationals? Word bestuurslid bij **Integrand** (tst. 3395).

Integrand, de organisatie voor bedrijf en student. Lees de nieuwe **Intekrant!!!**

Een nieuw trimester, een nieuwe uitdaging: **SPG Project Management**. Bel 2448252 en maak een afspraak.

Wil je iets leuks naast je studie doen, maar weet je niet wat? **SPG**, het studentenadviesbureau van de TUE, heeft de oplossing. Alphacentrum, kamers 47 en 48, of bel 2448252.

Bestel 'm nu! De nieuwe **DirK-trui.** Bel snel 2438576 (Nyske).

Houd nu vast woensdag 13 december vrij voor het **kerstdiner** van DirK! Geef je op bij Kathelijne (2457311).

Daverend, Intensief, Realistisch, Kreatief. **DirK** is er voor jou! Word daarom nu lid! Bel 2457311 (Kathelijne).

Wie heeft mijn TUE-tas met **Quantum-Physics-boek** en -aantekeningen maandagavond 27 nov. tussen hoofdgebouw en Bunker opgeraapt? Bel aub anders zak ik voor 't tentamen! Tst. 3477 of 2456706 (Judith, NF 1.04).

Op 10 dec.: de dag van de **mensenrechten.** Aandacht voor Amnesty van 4 t/m 8 dec. Elke middagpauze stand in hal auditorium of kantine HG.

Amnesty bedreigd! Ons **Amnesty-studententenschrijfclubje** heeft leden nodig. Het kost je maar 8 uur per collegejaar. Meer info: 2443980 (Brigitte) of 0492-550823 (Miriam).

Het **Reduktiekrantje** is weer uit! Hij staat weer boordevol informatie over diverse artikelen die je bij het Reduktieburo tegen te gekke prijzen kunt kopen.

Het Reduktieburo goes **Kodak**! Vanaf 1 december gaat het Reduktieburo zijn foto's (dus jouw foto's) laten afdrukken bij de Kodak-fotocentrale. Dit betekent een betere kwaliteit tegen een betere prijs. Voorbeeldje: 10x15 afdruk wordt geen 37 cent meer, maar slechts 35 cent! Het ontwikkelen van een film blijft fl. 1.75.

Leen een CD! CD-uitleen **'de Discotheek'** in de centrale hal (HG) biedt een keuze uit 2600 titels voor slechts fl.1,- tot fl. 1,50. Nieuwe titels zijn o.a.: Echobelly - On; This Mortal Coil - This Mortal Coil; Lisa Gerrard - The Mirror Pool; The Prodigy - Experience; Alice in Chains - Alice in Chains; Boss Hog - Boss Hog; Diversen - 2 Meter Sessies, vol.6.

Mensa

MAANDAG 11 DECEMBER

Heldere kippesoep
Spaghetti, paprika-vlees-tomatensaus
Apart gemalen kaas of
Boerenkoolstamppot, rookworst, braadsaus
Rauwkostsalade
Fruit of vla

DINSDAG 12 DECEMBER

Gebonden aspergesoep
Gebakken vis of een slavink
Apart tomaten-braadsaus
Groentemacedoin of bietjes
Frites of gekookte aardappels
Rauwkostsalade
Fruit of vla

VEGETARISCH

Gebonden aspergesoep
Vegetarische burger, kerriesaus
Groentemacedoin
Zilvervliesrijst
Rauwkostsalade
Fruit of vla

WOENSDAG 13 DECEMBER

Heldere groentesoep
Runderlapje of Hollandse hachée
Apart mosterd-braadsaus
Rode kool of spruitjes
Gekookte aardappels
Appelmoes
Fruit of vla

VEGETARISCH

Heldere groentesoep
Hachée van tempeh
Rode kool of spruitjes
Gekookte aardappels
Appelmoes
Fruit of vla

DONDERDAG 14 DECEMBER

Gebonden tomatensoep
Gehaktbal of een uienburger
Apart kerriesaus
Bloemkool of sperzieboontjes
Gekookte aardappels of puree
Rauwkostsalade
Fruit of vla

VEGETARISCH

Gebonden groentesoep
Kaas-groenteburger, kaassaus
Bloemkool of sperzieboontjes
Gekookte aardappels of puree
Rauwkostsalade
Fruit of vla

VRIJDAG 15 DECEMBER

Bruine bonensoep
Kippeboutje of blinde vink
Apart remouladesaus
Worteltjes/doperwten of snijboontjes
Frites Rauwkostsalade
Fruit of vla

Wijzigingen voorbehouden

Bekijk 't maar

1984?

'S Ochtends om negen uur bij een studentenhuis, ergens in Eindhoven: -Klop klop...
-Ja wacht even, ik kom al. Shit, wie komt er nou zo vroeg langs, lig ik net lekker met m'n vriendin...
-Kamerbewonersinspectie, goedemorgen, ik kom dit huis controleren op hygiëne en netheid. Om te beginnen zou ik maar eens een deurbel installeren jongeman. En de voortuin mag ook wel eens aangeharkt worden. En wat zie ik daar? Een vuile afwas! Da's niet zo mooi. Eens kijken wat de gemeente dáárvan zegt.
-Maar die afwas... dat zijn maar een paar glazen van gisteravond. Die wassen we altijd na het avondeten met z'n allen af.
-Niks te maren jongeman, anders verhuis je maar. Ik moet ook even de kamers boven inspecteren.
Aha! Daar slingeren kledingstukken over een stoel.
-Maar die moet ik nog aantrekken, zie je niet dat ik nog in m'n ochtendjas rondloop?
-En wat ligt daar voor een stapel papier op dat bureau?
-Maar dat zijn m'n aantekeningen, meneer. Ik heb vanmiddag tentamen.
-Niks te maren, dat zijn minpunten. Je moet je rommel opruimen. De buurtbewoners hebben anders last van jouw onhygiënische praktijken. Laat me je andere kamer zien!
-Maar meneer....
-Niks te maren. WAT DOET DAT MEISJE DAAR IN JE BED?!
-Da's mijn vriendin meneer, maar die woont hier niet hoor, echt niet. En we doen aan safe-sex, hartstikke hygiënisch.
Vorige week is in een commissie van de gemeente Eindhoven een verordening aangenomen over de 10%-maatregel. Er zijn als gevolg van die maatregel te weinig huizen gesloten en de gemeente wil een nog strenger beleid. In de verordening staat een voor studenten en andere kamerbewoners interessant stukje. De opsporingsambtenaren van de gemeente kunnen op elk gewenst moment een huis waar kamers verhuurd worden binnenvallen, om op hygiëne te controleren. De politie vond dit een goed idee en stelde voor om de controle ook nog uit te breiden naar de voortuinen. Wat er gebeurt als de hygiëne niet in orde is, wordt uit de verordening niet geheel duidelijk. Er kan wel een boete opgelegd worden. De ESVB heeft een advocaat ingeschakeld om alles eens goed uit te pluizen. Want het zou toch absurd zijn als het bovenstaande verhaal ooit waarheid wordt.

H&M-beha's

Het meisje van de Fa-reclame, de reclamespotjes van Veronica en de Dutch Mountains van Tatjana bij een kratje Bavaria. De reclamewereld maakt dankbaar gebruik van het vrouwelijk schoon om haar produkten aan de man te brengen. Half Nederland loert vergenoegd naar bushokjes, televisie of billboards. En er is één reclamecampagne die bijzonder populair is onder de mannelijke bevolking. Reikhalzend kijken ze er naar uit. 'Wanneer komen de nieuwe dames van H&M?' Dit kledingbedrijf trakteert ons altijd weer op nieuwe, oogstrelende, schaars geklede voorgevels. Een paar weken geleden was het zover: de bustier, de beha, het topje en de body luisteren nu overal in het land het straatbeeld op. Onder studenten zijn de H&M-dames bijzonder populair. Veel jongenskamers beschikken over enkele portretten, veel bushokjes echter niet meer.
In het hoge, nuchtere noorden van ons land wilden ze de universiteit wat opvrolijken. In de gebouwen van de Groningse uni hangen reclameposters. Maar de wulpse pose waarin een brunette haar goed gevulde borstpartij toonde, stuitte daar een vrouwelijke hoogleraar tegen de borst. Zij liet de beheerder van het gebouw het meest interessante deel van de poster afplakken met een saaie elektronica-affiche. Bekijk 't maar weet wel een betere oplossing voor die aanstootgevende posters. Stuur maar naar Eindhoven. In de gebouwen van de TUE zullen ze niet lang hangen. Binnenkort Pamela in E-hoog, Cindy in N-laag en Claudia in het nieuwe auditorium? Maak je borst maar nat!

Zwarte Pietronella's

door Jannigje Gerritzen & Siem Simonis

Pietjes en pakjes. De Sint en de schimmel. Gedichtjes en grabbelsnoep. De heerlijke oergezellige sinterklaastijd. Zondag was hij op de TUE: de bejaarde, bebaarde kindervriend. Met cadeautjes voor alle kinderen van de medewerkers. En met Pieten die snoep uitdeelden en kunstjes deden. Over die Pieten is ieder jaar weer een hoop te doen. De discussie over zwarte knechten in een multi-raciale samenleving laait dan op. Is dat geen discriminatie? Scholen met veel allochtone leerlingen hebben Bonte Pieten of vieren geen sinterklaasfeest.
De TUE doet aan die haarkloverij niet mee. Wij hebben Zwarte Pieten, die gewoon zwart zijn. Punt uit. Maar de Spaanse BV Sinterklaas is wel met de tijd meegegaan. Zo is het in zijn personeelsbeleid al een stuk gemancipeerder geworden. Naast zijn gebruikelijke Pieten, komen er steeds meer Pietronella's bij. Of gewoon meisjes-pieten zoals de kleintjes ze noemen. De mannelijke hulpjes van de Sint hebben hier absoluut geen probleem mee, zoals ook op de foto te zien is.

Foto: Bram Saeys

TUE pakt record recordhouder

Het Guinness Boek van 1996 is uit! Meer dan tweehonderd pagina's aparte weetjes en idiote recordpogingen. 'Staan we erin, staan we erin?', vraag je je natuurlijk meteen af. Nou en of! De studenten van de TUE staan erin met hun bijna anderhalf miljoen omgevallen dominosteentjes. Deze titel behaalden we in '88 samen met de studenten van de twee andere technische 'hogescholen', zoals we toen nog door het leven gingen.
Dat record is natuurlijk nu wel een beetje uit de tijd. Daarom werd het hoog tijd voor nieuwe vermeldingen van ons Eindhovens universiteitje. En dat is gelukt. De nieuwste editie van het beroemde boekwerk vermeldt onze *alma mater* maar liefst twee keer. Op het nippertje konden deze records, behaald in de maand juli van dit jaar, nog mee. Ze staan in het boek dan ook in de rubriek 'Op de valreep'. Beide prestaties zijn gedaan tijdens de Informatica Olympiade. Het grootste computerspel ter wereld *Hot Balls* leverde ons het eerste record op. Op een videowall met 195 beeldschermen speelden op 1 juli evenzoveel deelnemers het spelletje. Een dag later sleepten we in het Philips-stadion het tweede record binnen. De grootste menselijke parallelle computersimulatie. 1011 processortjes, in de vorm van deelnemers met paraplus, stonden er informatie door te seinen. Parapluutje open: ik ben een eentje, parapluutje dicht: ik ben een nul.
Drie keer staan we dus al in het boek, dat de naam draagt van de initiator en bierbrouwer Guinness. Dat is natuurlijk goede reclame, maar het moet nog veel meer worden. Waarom proberen we niet het record 'grootste groei studenteninschrijvingen in één jaar' te breken? Of het record 'meeste aantal afstudeerders met een tien', of 'grootste IQ-verhoging van een student door zijn studie op een universiteit'. Maar eigenlijk hebben we al een extra record, namelijk 'universiteit met de meeste vermeldingen in het Guinness Book of Records'.